

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget 2022 til 2025 d. 22-08-2024

Mødedato   Torsdag d. 22. august 2024 kl. 09:00

Mødested   Rådhuset, Mødelokale Domkirken - 129

Mødedeltagere   Holger Schou Rasmussen, Henrik Jacobsen, Ann-Britt
Lærkedahl, Lasse Falster, Muj Berisha, Steffen Rasmussen, Lars
Christiansen, Eric Steffensen, Merete Meyer, Tine Vinther
Clausen, Vibeke Grave

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering fra Business Lolland-Falster.....	4
Skanlux - præsentation af boligprojekter.....	5
Budget 2025 til 2028 – genbehandling af spareforslag.....	6
Opfølgning på spareforslag fra budget-24-processen om nedlæggelse af 'Skoven'.....	7
Kapacitet og tilbud på dagtilbudsområdet.....	10
Ansøgning om kommunegaranti på 8,1 mio. kr. til Rødby Varmeværk.....	13
Udarbejdelse af finansieringsplan for højvandsport i Nakskov.....	14
Ansøgning om fritagelse for grundskyld fra Svanevig Hospice.....	16
Ansættelse af direktør.....	17
Godkendelse af anmodning om låneoptag og kommunegaranti samt følgende huslejestigning i afd. ..	18
Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort.....	20
Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14, Miljøcenter Gerringe.....	23
Planlægning for aflastningsområde til butikker nord for Afkørsel 48 i Maribo.....	26
Revision af administrationsgrundlag for Grøn Pulje.....	29
Ændring af Styrelsesvedtægt.....	31
Fælleskommunale Principper.....	33
Status på Lolland Sprogskole.....	36
Mødeplan 2025 - Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	39
Åben orientering.....	40
Lukket: Lukket orientering.....	41
Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 12. august 2024 - lukket ori	42
Lukket: Godkendelse af referat.....	43

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-11-23

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde den 22. august 2024.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster
Godkendt.

Punkt 2: Orientering fra Business Lolland-Falster

24.00.00-G01-2-24

Sagsfremstilling

Orientering fra Business Lolland-Falster.
Direktør Mikkel Wesselhoff er inviteret til mødet kl. 9.00.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster
Taget til efterretning.

Punkt 3: Skanlux - præsentation af boligprojekter

02.00.00-G01-1-24

Sagsfremstilling

Skanlux er inviteret til mødet kl. 10.00, hvor Direktør Henrik Christensen vil præsentere boligprojekter og eventuelle fremtidige planer.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster
Taget til efterretning.

Punkt 4: Budget 2025 til 2028 – genbehandling af spareforslag

00.30.10-Ø00-3-23

Historik

Udvalget drøftede og prioriterede i juni måned forslag til besparelser til budget 2025 til 2028.

Sagsresumé

Sagen omhandler genbehandling af forslag til besparelser i budget 2025 til 2028 med afsæt i det vedlagte sparekatalog og set i lyset af de indkomne udtalelser til spareforslagene. Samtidig skal udvalget drøfte forslag til tekniske ændringer til budgettet.

Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Fagudvalgene genbehandler i møderne fra den 12. til den 15. august forslag til besparelser inklusive udtalelser fra MEDorganisationen, medarbejderne i øvrigt og råd. På mødet skal udvalget beslutte og indstille hvilke spareforslag, der skal indgå i 1. behandlingen af budgetforslag 2025 til 2028. Samtidig skal udvalget drøfte og indstille - de på nuværende tidspunkt - forslag til tekniske ændringer (vedlagt som bilag). Budgetforslaget førstebehandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 12. september.

Det vedhæftede sparekatalog er revideret på baggrund af udvalgets behandling i juni måned, herunder er kasserede forslag fjernet fra kataloget.

Sparekataloget blev i slutningen af maj måned sendt til udtalelse i MEDorganisationen og hos medarbejderne i øvrigt med frist den 28. juni. De indkomne udtalelser og et høringssvar er vedhæftet sagen. Det foreslås, at behandlingen af forslag til besparelser sker under hensyntagen til de indkomne udtalelser.

Udvalgene behandler i starten af september det samlede budgetforslag på eget område inklusive forslag til målsætninger, budgetbemærkninger og takstforslag.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget beslutter dels hvilke spareforslag og dels hvilke tekniske ændringer i 2025 og i overslagsårene 2026 til 2028, der skal indstilles til 1. behandlingen af budget 2025.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave
Alle besparelser går videre til 1. behandling.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af udvalget.

Bilag

Bilag 2_Foreløbige udtalelser til spareforslag 2025 til 2028

Bilag 1_Sparekatalog budget 2025 til 2028

Punkt 5: Opfølgning på spareforslag fra budget-24-processen om nedlæggelse af 'Skoven'

28.09.00-A00-1-24

Sagsresumé

Med denne sag følges der op på budget-2024-processen, hvor Børne- og Skoleudvalget behandlede et spareforslag om at nedlægge 'Skoven' som skovbørnehave under Holeby Landsbyordning/Myretuen. Forslaget blev fravalgt af Børne- og Skoleudvalget på dets møde i juni 2023, med følgende beslutning: "...udvalget ønsker et forslag fra bestyrelsen til, hvordan der kan opnås budgetbalance i budgetåret 2024 og fremover inden der tages stilling til skovbørnehavetilbuddets fremtid."

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget-2024-processen behandlede politisk et spareforslag om at nedlægge 'Skoven' som skovbørnehave under Holeby Landsbyordning/Myretuen. Forslaget blev fravalgt af Børne- og Skoleudvalget på dets møde i juni 2023, med følgende beslutning: "...udvalget ønsker et forslag fra bestyrelsen til, hvordan der kan opnås budgetbalance i budgetåret 2024 og fremover inden der tages stilling til skovbørnehavetilbuddets fremtid."

Den 12. juni 2024 var der på den baggrund et dialogmøde mellem udvalget og Holeby Landsbyordnings bestyrelse. På baggrund af mødet fremlægger administrationen med denne sag en række forslag til politisk drøftelse og beslutning.

Baggrund

'Skoven' er et særskilt skovbørnehavetilbud under Børnehaven Myretuen, der indtil 1. august 2024 var en del af Holeby Landsbyordning og herefter en del af den selvstændige daginstitution Myretuen. Der indskrives særskilt til hhv. børnehaven i Holeby og til 'Skoven'.

'Skoven' er fysisk placeret i skoven ved Søholt Gods på lejet grund inkl. et hus. Området lejes af Søholt Gods.

Placeringen ses på vedlagte kort.

Myretuen er en lille institution med hidtil ca. 30-55 børn og et gennemsnit på 43 børn i 2023 inkl. 'Skoven'. Myretuen har børnehave men ikke vuggestue.

43 børn er på grænsen til økonomisk bæredygtighed i relation til tildelingsmodellen. Fordi dagtilbuddet er organiseret i 2 tilbud, skabes årligt et betydeligt merforbrug, når der skal personaleplanlægges begge steder i åbningstiden. I 2023 var merforbruget i Myretuen 844.000 kr.

Pr. 8. aug. 2024 er børnetallet følgende:

- Myretuen 17 børn
- 'Skoven' 27 børn

Der er samlet set 20 børn, der går til førskole 1. april 2025.

Der er aktuelt 22 børn på venteliste til 'Skoven' frem til september 2026 og 8 børn på venteliste til børnehaven i Holeby frem til sept. 2026.

1. april 2025 vil der med den viden, der findes nu, være 8-9 børn i børnehaven i Holeby. 7 børn er konkret indskrevet og 2 er på venteliste resten af 2025. Børnetallet i børnehaven i Holeby ser dermed ud til at falde kraftigt det næste års tid og fra et allerede meget lavt niveau.

Forslag

Med afsæt i dialogen med bestyrelsen i juni 2024, fremsætter administrationen følgende forslag, som udvalget bedes tage stilling til:

Forslag 1: Udsætte beslutningen med et år

Såfremt beslutningen udsættes med et år, vil der fortsat være et merforbrug. Pga. faldende børnetal vurderes det at blive mindst 1 mio. kr.

Vælges denne løsning, indstiller administrationen, at Økonomi- og Erhvervsudvalget anmodes om at medtage merforbruget på 1.000.000 kr. for 2025 som en teknisk korrektion til budget 2025.

Økonomisk konsekvens af forslaget: Engangsudgift på 1 mio. kr.

Forslag 2: Tilknytte 'Skoven' til en anden daginstitution og lukke Myretuen

Hvis man tilknytter 'Skoven' til en anden daginstitution med større økonomisk volumen, vil der lettere kunne opnås samlet økonomisk bæredygtighed. Principielt ændrer det dog ikke situationen, idet 'Skoven' isoleret set fortsat ikke vil være bæredygtig og dermed vil tære på institutionens samlede økonomi med den konsekvens, at der vil være mindre personale og færre børnemidler m.v. til børnene i institutionen.

Flyttes 'Skoven', vil det samlede børnetal i Myretuen være så lille, at både det økonomiske og pædagogisk-faglige grundlag for Myretuen helt forsvinder. I april 2025 vil der således forventeligt være 8-9 børn i Myretuen, jf. ovenfor. Pga. dagplejens aktiviteter på matriklen, spares der ikke egentlig bygningsdrift ved at lukke Myretuen, men der vil spares et

mindre beløb til teknisk service og til rengøring, skønsmæssigt 200.000 kr. årligt samt 650.000 kr. på ledelse. I henhold til tildelingsmodellen følger budgettet med børnene til deres nye institution.

Økonomisk konsekvens af forslaget: Besparelse på ca. 850.000 kr. årligt men 'Skoven' vil tære på økonomien i den nye "moderinstitution" og medføre et lavere reelt serviceniveau i den institution, den tilknyttes. Merforbruget i Holeby forsvinder med lukningen af Myretuen.

Forslag 3: Omdanne Myretuen til en integreret institution

Bestyrelsen har foreslået at omdanne Myretuen til en integreret institution med f.eks. 12 vuggestuepladser. Ved at skabe en større økonomisk volumen kan udfordringen med delt geografisk drift bedre løses. Bæredygtigheden i scenariet vil dog være afhængig af det samlede børnetal i daginstitutionen. De 12 pladser vil i givet fald erstatte 12 dagplejepladser i området. En vuggestueplads er ca. 50.000 kr. dyrere end en dagplejeplads, hvilket vil udgøre en samlet merudgift på 600.000 kr. årligt. Hertil kommer ekstra fripladsudgifter, som afhænger af den konkrete forældregruppe. For forældrene vil det betyde, at der for pladsen skal betales vuggestuetakst i stedet for dagplejetakst.

I dette scenarie bibeholdes 'Skoven' tilknyttet myretuen, og ligesom ovenfor beskrevet, vil Skoven dermed fortsat tære på den samlede økonomi og medføre et reelt lavere serviceniveau i institutionen.

Aktuelt er der ikke behov for mere kapacitet i Holebyområdet. 0-3-årskapacitet i Myretuen vil derfor medføre tilsvarende nedlæggelse af pladser i traditionel dagpleje, som konkret indebærer afskedigelse af 3 dagplejere, hvis der er tale om 12 pladser.

Vælges denne løsning, indstiller administrationen, at Økonomi- og Erhvervsudvalget anmodes om at medtage merudgiften på 600.000 kr. som en teknisk korrektion til budget 2025 og overslagsår.

Økonomisk konsekvens af forslaget: Udgift på 600.000 kr. årligt + fripladsudgifter. Forudsætter, at den samlede institution er økonomisk bæredygtig, hvilket vil afhænge af det samlede børnetal. Med det børnetal, der kan forudses, jf. ovenfor, vil selv tilførsel af 12 vuggestuepladser ikke skabe økonomisk bæredygtighed.

Forslag 4: Lukke skoven og beholde Myretuen

Dette scenarie svarer til det oprindelige spareforslag. Skal forslaget skabe budgetbalance, skal det samlede børnetal opretholdes. Det forudsætter, at alle børn i 'Skoven' fortsætter i Myretuen. Det beror dog på forældrenes valg, og der vil givet være forældre, der ønsker et andet tilbud. Et forsigtigt skøn er, at højst halvdelen af børnene vil fortsætte i Myretuen i Holeby, mens de øvrige vil indskrives i Maribo, Rødby eller den private skovbørnehave 'Den Blå Anemone', hvis der er plads. Samtidig er børnetallet i institutionen i Holeby kraftigt faldende, jf. forslag 2. Dermed skabes der ikke budgetbalance ved at lukke 'Skoven'.

Børnene i 'Skoven' møder allerede ind og hentes fra Myretuens faciliteter. Myretuen har derfor allerede kapacitet og fysiske rammer til børnegruppen, fx garderobe, toiletter m.v. Der er således ikke væsentlige udgifter til de fysiske rammer forbundet med en nedlæggelse af 'Skoven'. Der må forventes lidt større udgifter til rengøring.

Ved at lukke 'Skoven' spares de direkte udgifter til de lejede faciliteter ved Søholt samt udgifter til bus m.v. Det er ca. 150.000 kr. årligt. Herudover ophører en del af det løbende merforbrug, som Skoven genererer i den daglige drift.

Vælges løsningen, kan naturområdet omkring den tidligere Myretue-institution eventuelt inddrages for at styrke Myretuens naturprofil. Der bør tildeles 100.000 kr. for at kunne udvikle lege-/læringsmiljøet på grunden.

Økonomisk konsekvens af forslaget: Besparelse på ca. 150.000 kr. årligt, men ud fra børnetalsprognosen skabes der med forslaget ikke budgetbalance. Det afhænger dog af institutionens samlede børnetal, herunder hvor mange forældre fra 'Skoven', der vælger et andet dagtilbud end Myretuen. Ønskes naturområdet omkring den tidligere Myretue-institution taget i brug, tildeles en engangsudgift på 100.000 kr. med henblik på at udvikle lege-/læringsmiljøet på grunden.

Forslag 5: Status quo

Ved at bevare situationen som nu vil der være behov for at finansiere driften af Myretuen inkl. merforbruget på 800.000 kr. årligt., som vil vokse i takt med, at børnetallet falder, jf. ovenfor. Vælges denne løsning, indstiller administrationen, at Økonomi- og Erhvervsudvalget anmodes om at medtage merforbruget som en teknisk korrektion til budget 2025 og overslagsår. Henset til det faldende børnetal, vurderes der at være tale om mindst 1 mio. kr.

Økonomisk konsekvens af forslaget: Fortsat behov for at finansiere driften af Myretuen inkl. merforbruget, som vil vokse til mere end 1 mio. kr. i takt med at børnetallet falder.

Forslag 6: Nedlægge Myretuen, dvs. både 'Skoven' og institutionen i Holeby

Udover de forslag, som bestyrelsen har fremlagt for det politiske udvalg, ser administrationen yderligere et scenarie. Det er, at såvel 'Skoven' som institutionen i Holeby nedlægges. Dette henset til kommunens samlede økonomiske situation samt at institutionen fremadrettet vurderes ikke at være økonomisk og pædagogisk-faglig bæredygtig. Ved en lukning indskrives børnene i andre børnehaver i dialog med forældrene.

Særligt om institutionen i Holeby

Med et børnetal 1. april 2025 på forventeligt 8-9 børn er både det økonomiske og det pædagogisk-faglige grundlag for at have et dagtilbud i Holeby bortfaldet. Lukning af 'Skoven' vil øge søgningen til Myretuen i Holeby, men med en forventning om, at højst halvdelen af børnene vil fortsætte i Myretuen i Holeby, vil børnetallet stadig være mindre end 25 og skaber dermed langt fra grundlag for et dagtilbud. Herudover er det forventningen, at flere forældre i Holeby-området fremover vil indskrive deres børn i institution i Rødby eller Maribo, fordi søskende nu går i skole der, og barnet også selv skal fortsætte i skole der.

Der bor aktuelt 43 børn i børnehavealderen i postnummer 4960 Holeby og postnummer 4895 Errindlev. Af de 43 børn, der bor i området, går 8 børn aktuelt i Myretuen i Holeby og 16 børn aktuelt i 'Skoven'.

Vælger man politisk at følge forslag 6 om lukning, kan dette ske pr. 31. marts 2025, således at det sker i forbindelse med mange børns overgang til førskole 1. april.

Særligt om 'Skoven'

Uanset om 'Skoven' er tilknyttet Myretuen eller en anden daginstitution med større økonomisk volumen, opnås ikke samlet økonomisk bæredygtighed. 'Skoven' vil isoleret set fortsat ikke vil være bæredygtig og vil dermed enten tære på moderinstitutionens samlede økonomi med den konsekvens, at der vil være mindre personale og færre børnemidler m.v. til børnene i moderinstitutionen eller fortsat generere merforbrug. Det 'koster' på den måde kvalitet for andre børn i kommunen, at 'Skoven' har en højere pris pr. barn.

Økonomisk konsekvens af forslaget: Besparelse på ca. 850.000 kr. årligt samt at merforbruget i Holeby forsvinder.

Generelt om institutioner, der ikke er økonomisk bæredygtige

For at skabe økonomisk bæredygtighed for alle institutioner er der umiddelbart to mulige veje at gå:

a) Ændring af tildelingsmodellen til en "skæv" tildeling. Det vil sige, at man skaber en grunddrift af de økonomisk udfordrede institutioner på bekostning af budget til de større institutioner. Udgiften per barn vil således være højere i de små institutioner end den vil være i de større institutioner. Det vil også betyde, at normeringen forventeligt vil være lidt bedre i de små institutioner end i de store. Der vil ingen komplikation være i forhold til minimumsnormeringer, da de opgøres på kommuneniveau. Prisen for børnene er en lidt lavere pædagogisk kvalitet i bæredygtige institutioner for at skabe grundlag for driften i de ikke-bæredygtige tilbud.

b) Bevare tildelingsmodellen men øge budgetrammen på politikområdet "Dagtilbud" således, at der i tildelingsmodellen kan gives en særtildeling til driften af ikke-bæredygtige tilbud. Principielt ændrer denne model ikke på, at udgiften pr. barn vil være forskellig. Som et alternativ kan en øget budgetramme komme alle børn til gode.

Administrationen lægger op til, at der sker politisk drøftelse heraf i forbindelse med behandlingen af en ændret tildelingsmodel for dagtilbud i efteråret. Der skal således ikke konkluderes på den fremtidige tildeling i nærværende sag.

Økonomi

Det indstillede forslag medfører en besparelse på ca. 850.000 kr. årligt samt at merforbruget i Holeby undgås fremadrettet. I 2025 vil besparelsen dog være ca. 637.500, idet institutionen er i drift i årets første 3 måneder.

Indstilling

Administrationen indstiller overfor Børne- og Skoleudvalget at anbefale overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet, at nedlægge såvel Myretuen i Holeby som 'Skoven' pr. 31. marts 2025 (forslag 6).

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

BSU's indstilling godkendt. Finansieringen indgår som en del af kommende budgetopfølgning.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 15. august 2024, punkt 3:

Den løsning, vi har i dag, er uholdbar på den længere bane. Men udvalget beslutter for nuværende at følge bestyrelsens anbefaling og udsætte beslutningen med et år (forslag 1). Finansieringen af merforbruget i det år, sker fra de tilbageførte midler fra STUK vedr. lukning af Horslunde Realskole. En fremtidig løsning skal findes i dialog med bestyrelsen.

Bilag

Kort over dagtilbud

Punkt 6: Kapacitet og tilbud på dagtilbudsområdet

28.00.00-A00-1-24

Historik

Børne- og Skoleudvalget har gennem det seneste års tid behandlet en række sager om kapacitet på dagtilbudsområdet, herunder sager om minimumsnormeringer og ændret oprykningsalder med behov for mere vuggestue og mindre børnehave som konsekvens, generelt pres på 0-3-årskapaciteten, forsøg med mere fleksible rammer for dagpleje m.v. Med denne sag følges op på disse drøftelser med fremlæggelse af en opdateret kapacitetsrapport og behandling af den aktuelle situation med pres på kapaciteten i Nakskov.

Sagsresumé

Med denne beslutningssag fremlægges forslag til

- opretholdelse af dagtilbudskapaciteten i Nakskov, så pladsgarantien kan overholdes
- opdateret kapacitetsrapport for dagtilbud

Sagsfremstilling

Baggrund

Børnetallet og kapaciteten på dagtilbudsområdet er ikke statisk. Børnetallet ændrer sig i takt med den løbende, demografiske udvikling, og kapaciteten tilpasses politisk løbende hertil.

Siden kommunalreformen er børnetallet i dagtilbud faldet drastisk, særligt uden for hovedbyerne. Kapaciteten er løbende tilpasset politisk, primært gennem reduktion i antallet af dagplejere.

De senere år er flere dagplejere fratrådt end det har været muligt at rekruttere. Det har skabt et stort pres på kapaciteten på 0-3-årsområdet. Samtidig gav den ændrede oprykningsalder fra dagpleje/vuggestue til børnehave i forbindelse med indførelse af minimumsnormeringerne også øget pres på 0-3 års området. Gennem efteråret har udvalget behandlet sager herom og bemyndiget forvaltningen til at tilpasse kapaciteten, herunder med forsøg med stordagpleje og gæstehuse i dagplejen samt gennem justeringer, der giver mere vuggestuekapacitet og mindre børnehavekapacitet.

Kapacitetstilpasninger og fortsatte kapacitetsbehov

Der er siden oprettet en ekstra vuggestue i Skovtrolden, Gaia, Trekløveren og Mælkebøtten. Disse er primært etableret ved at erstatte børnehavestuer med vuggestuestuer (nedskrive antallet af børnehavebørn i institutionen og opskrive antallet af vuggestuebørn), men i nogle situationer også ved at øge kapacitetsudnyttelsen i institutionen ved at presse den fysiske kapacitet yderligere.

Der er endvidere etableret stordagpleje i Horslunde og Søllested med 8 pladser begge steder samt gæstehuse begge steder. Det er aktuelt Nakskov, der udfordrer med færre pladser end der er behov for. Det gælder i Nakskov hele 0-6-årsområdet. I resten af kommunen er der fortsat pres på 0-3-årskapaciteten, mens der er overskud af børnehaveplasser.

Kapacitet og tilpasninger i Nakskov

Gaia

I Gaia har etableringen af den ekstra vuggestue betydet, at 'skolegruppen' af børnehavebørnene aktuelt har stue i institutionens fællesområde i kombination med, at skolegruppen af Gaia's bestyrelse og ledelse ønskes udviklet til en udegruppe, som i størstedelen af tiden er ude i Gaias store og indbydende udemiljø.

Placeringen af skolegruppen i institutionens fællesområde er imidlertid ikke en varig løsning. Bestyrelse, ledelse og sektor peger på behovet for at udbygge Gaias fysiske rammer. Den løsning indstilles derfor til beslutning med denne sag, jf. nedenfor. Alternativet er, at Gaia har kapacitet til en børnehavegruppe mindre, hvilket vil gøre udfordringerne med manglende børnehavekapacitet i Nakskov meget alvorlig.

Mælkebøtten:

Som en del af det reducerede byggeprogram i den nye Mælkebøtte, bygges der til en vuggestuegruppe mindre i den nye institution, end der er i den gamle. Når den nye Mælkebøtte åbner primo 2025, mangler der således en vuggestuegruppe i Nakskov. Efter dialog mellem sektoren, forældrebestyrelse og MED løses den situation gennem etablering af en midlertidig mellemgruppe i den nye institutions aktivitetsrum. I takt med overgangen af vuggestuebørn til børnehave og overgang til skole for skolegruppen kan institutionens organisering normaliseres i løbet af 2025. Løsningen betyder, at ingen børn skal flyttes til andre institutioner i forbindelse med overgangen til ny institution. Som det ser ud lige nu, kan den vuggestue, der herefter mangler i Nakskov i forhold til i dag, lige akkurat undværes, men det billede kan ændre sig afhængig af konkret indskrevne børn, udviklingen i kapaciteten i dagplejen m.v.

Trekløveren

Trekløveren har etableret en vuggestue ekstra, hvilket presser institutions samlede fysiske rammer. På naturlegepladsen arbejdes derfor aktuelt med at styrke rammerne gennem etablering af et aktivitets-langhus m.v. Finansieringen sker af ledige lønmidler i institutionen. Sammen med det udetoilet, som politisk er bevilliget, kan Trekløveren opretholde sin høje kapacitet med mange børnehavebørn, der rummes i de rammer, der er etableret på naturlegepladsen.

Generelt for Nakskov

Grænsen for at etablere flere pladser i den bestående kapacitet er - med det ovenfor nævnte - nu nået. Falder antallet af dagplejere fortsat trods alle indsatser for at rekruttere eller stiger børnetallet, vil pladsgarantien kun kunne overholdes gennem yderligere konvertering af børnehavestuepladser til vuggestuepladser med den konsekvens, at forældre til børnehavestuebørn i Nakskov vil skulle anvise plads i Horslunde eller Søllested. Den situation vil også opstå, hvis Gaia ikke udbygges.

Administrationens forslag om en tilbygning til Gaia samt barnevognsskur og overdækning

Administrationen peger på en tilbygning til Gaia som løsningen på den aktuelle kapacitetsmangel. Der henvises til det vedlagte byggeforslag, som er udarbejdet af DP-arkitekter, tidligere Dan-projekt. Prisen for tilbygningen vurderes at være 4,95 mio. kr. Forslaget vil sikre Gaia en god balance mellem vuggestue og børnehave.

Som et alternativ har været undersøgt, om en pavillonløsning kunne være en billigere løsning. Denne opgave har DP-arkitekter også stået for. Prisen for en pavillonløsning vurderes med 5,05 mio. kr. at være 100.000 kr. dyrere end en tilbygning. Dermed vurderer administrationen ikke denne løsning som relevant.

Alternativet til en tilbygning er, som børnetallet lige nu kan forudses, at anvise forældre til 15-20 børn i Nakskov plads til deres barn i Horslunde eller Søllested.

Samtidig har Gaia været nødsaget til at etablere en vuggestue, uden at have tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af barnevogne samt overdækning, når børne sover til middag. Der er tale om nødvendige faciliteter, som ikke kan undværes, og som findes alle andre steder. På den baggrund indstilles det tillige, at udvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der gives en tillægsbevilling i indeværende budgetår på 950.000 kr. til etablering af barnevognsskur og overdækning i Gaia til den allerede etablerede vuggestue i Gaia

Det bemærkes, at tilbygning til Gaia samt barnevognsskur og overdækning udgør et samlet byggeforslag i rapporten med en samlet pris på 5,9 mio. kr., men at der er behov for at opdele forslaget, således at barnevognsskur og overdækning kan etableres hurtigst muligt. 4,95 mio. kr. vedrører tilbygningen og 950.000 kr. vedrører barnevognsskur og overdækning.

Strategisk blik på kapacitetssituationen

Administrationen forestår, at udvalget drøfter og beslutter, hvordan udvalget politisk-strategisk ønsker at arbejde med kapacitet og fysiske rammer i dagtilbud.

Som optakt til drøftelsen vil administrationen på mødet gennemgå hovedpointer fra de sager, som udvalget har behandlet om kapacitet gennem det seneste år samt give perspektiver på fremtidens udfordringer og muligheder.

Økonomi

Med sagen indstilles, at Børne- og Skoleudvalget ansøger Økonomi- og Erhvervsudvalget om en anlægsbevilling på 4,95 mio. kr. og en tillægsbevilling i indeværende budgetår på 950.000 kr.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Børne- og Skoleudvalget

1. Godkender kapacitetsrapporten
2. Indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der opføres en tilbygning til Gaia, herunder at Økonomi- og Erhvervsudvalget søges om anlægsbevilling på 4,95 mio. kr.
3. Indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der gives en tillægsbevilling i indeværende budgetår på 950.000 kr. til etablering af barnevognsskur og overdækning i Gaia til den allerede etablerede vuggestue i Gaia
4. Drøfter og beslutter, hvordan udvalget ønsker at arbejde politisk-strategisk med kapacitet og fysiske rammer i dagtilbud.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Pkt. 2, anlægsbevilling til tilbygning til Gaia på 4,95 mio. kr., overgår til budgetforhandlingerne.

Pkt. 3 godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 15. august 2024, punkt 5:

Indstillingspunkterne

- 1) Godkendt
- 2) Anlægsbevilling anbefales overfor ØKE og Byrådet
- 3) Bevilling til barnevognsskur og overdækning besluttet finansieret på udvalgets eget budget 2024 via en omplacering af tilbageførte midler fra STUK
- 4) Godkendt. Børne- og skoleudvalget ønsker en fælles drøftelse med Økonomi og Erhvervsudvalget om strategisk behov for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet.

Behandlingsplan

Børne- og skoleudvalget
Økonomi- og erhvervsudvalget (bevillingsdelen)
Byrådet (bevillingsdelen).

Bilag

Kapacitetsrapport dagtilbud BSU aug 2024

Præsentation tidligere dagtilbudssager om kapacitet

Rapport Gaia-forslag

Punkt 7: Ansøgning om kommunegaranti på 8,1 mio. kr. til Rødby Varmeværk

00.34.00-Ø60-2-24

Sagsresumé

Rødby Varmeværk ønsker at optage lån på 8,1 mio. kr. og der skal tages stilling til, om kommunen vil stille en garanti.

Sagsfremstilling

Rødby Varmeværk ansøger om kommunegaranti på 8,1 mio. kr. til optagelse af lån.

Lånet skal benyttes til følgende:

- 4,9 mio. kr. - Færdiggørelse af nyt halmværk med ændringer på kransystem og SRO anlæg. Frekvensomformer på ekstra hovedpumpe samt fjernstyring af 2 pumper.
- 0,7 mio. kr. - Integreret støvsuger i halmlade og opriverummet
- 0,1 mio. kr. - Færdiggørelse på nedrivningen af gammelt værk for aske- og halmlade, samt opsætning af ny gavl på tilbageværende bygning
- 1,0 mio. kr. - Udenoms areal, 6 beplantningsrækker ifølge lokalplanen samt såning af græs
- 0,6 mio. kr. - Udskiftning og reparation af stikledninger på Kløverbænget, Havrebænget og Ahornvej efter termografering
- 0,8 mio. kr. - Indkøb af eldrevet truck

Lånet forventes optaget hos Kommunekredit inden for rammerne af de betingelser der stilles for optagelse af lån til varmekærker, og vil blive kontrolleret.

Ansøgningen er gennemgået, og det er påsat, at det dækker låneberettigede udgifter i overensstemmelse med de af ministeriet beskrevne regler for garantistillelse.

Økonomi

Jf. Lolland Kommunes finansielle strategi, skal der ud fra en foretagen kreditvurdering fastsættes en garantiprovision. Forbrugerne er bundet af tinglysning om forblivelsespligt hos Rødby Varmeværk samt er underlagt bestemmelser om udbetaling af udtrædelsesgodtgørelse, hvorfor risikoen vurderes at være lav.

Ud fra en kreditvurdering af låntager vurderes garantiprovisionen at udgøre 1 % svarende til 81.000 kr.

Der vil endvidere blive beregnet en årlig løbende garantiprovision baseret på baggrund af værkets økonomi.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I henhold til bekendtgørelse om kommuners låntagning og meddelelse af garantier mv. kan kommunen uden deponering garantere for lånoptagelsen til udgifter til opførelse, opretning samt forbedring af kollektive energiforsyningsanlæg.

Indstilling

Administrationen indstiller, at den ansøgte garanti på 8,1 mio. kr. godkendes under forudsætning af, at lånet hjemtages inden for rammerne af de betingelser der stilles for optagelse af lån til varmekærker. Det forudsættes, at Rødby Varmeværk fremsender en endelig opgørelse over faktisk afholdte låneberettigede anlægsudgifter.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Punkt 8: Udarbejdelse af finansieringsplan for højvandsport i Nakskov

01.24.20-P20-1-21

Sagsresumé

I henhold til EU's Oversvømmelsesdirektiv og udpegningen som risikoområde fortsætter arbejdet med at stormflodssikre Nakskov - **bilag 1**. Selve projekteringen af en højvandsport er stillet i bero, men arbejdet med en finansieringsplan for højvandsporten fortsætter.

For at kunne rykke videre i processen er det nødvendigt at udbygge det materiale, der skal ligge til grund for en finansieringsplan og komme nærmere en fordelingsnøgle for anlægsomkostningerne.

Administrationen foreslår, at der søges eksterne midler, herunder Statens Kystpulje, og at der igangsættes et kommunalt fællesprojekt for at involvere de lodsejere, der får nytte af projektet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Højvandsporten blev behandlet i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 14. august 2023, hvor det blev besluttet, at der arbejdes videre med at finde en finansieringsmodel for porten, hvor ekstern finansiering samt en bidragsfordeling, der er baseret på nytteprincippet, er de bærende elementer.

Et nytteprincippet lægges til grund, vil sige, at de borgere/virksomheder, der får nytte af stormflodssikringen, skal betale - helt eller delvist - de udgifter, der er forbundet med etablering og drift af stormflodssikringen. Udgifterne fordeles efter en nærmere, politisk fastlagt partsfordeling som først kan endeligt besluttes, når eventuelle eksterne bidragsydere er kendte - i **bilag 2** ses fiktive beregningseksempler.

På samme møde blev det besluttet at søge Statens Kystpulje om 100 mio. kr. i 2023. Der var 350 mio. kr. til uddeling i 2021-23.

Samarbejdsprojekt med Den Europæiske Investeringsbank

Der er indledt et formelt samarbejde med rådgivningstjenesten i Den Europæiske Investeringsbank (EIB), der tilbyder støtte til forberedelse og strukturering af projekter, som de finder robuste og bæredygtige i forhold til EIB's vinkel på klimaudfordringer. Samarbejdet om stormflodssikring af Nakskov har affødt et tilsagn om en omkostningsfri rådgiverydelse svarende til ca. 2 mio. kr.

Samarbejdsprojektet kører efter drøftelser mellem Lolland Kommune og EIB i to spor:

- 1) Kvalificering af den tekniske løsning (skydeport) samt detailbudgettering af løsningen gennemføres af et anerkendt hollandsk ingeniørfirma (er iværksat og forventes afsluttet ultimo 2024).
- 2) Opstilling af en udvidet samfundsøkonomisk vurdering af en oversvømmelse af Nakskov, som i højere grad tager hensyn til Nakskovs særlige sårbarhed. Analysen vil i høj grad afspejle konsekvenserne for den enkelte såvel som samfundet som helhed. Desuden udarbejdes der køreplan for borgerinvolveringsproces, modeller for partsfordeling samt en stærk

Statens Kystpulje 2024

I 2023 blev der meddelt afslag på ansøgningen til Statens Kystpulje med den begrundelse, at finansieringsplanen ikke havde tilstrækkelig styrke. I 2024 er der afsat en enårig, ny Kystpulje på 150 mio. kr. med ansøgningsfrist 3. oktober 2024. For at komme i betragtning skal der være et kommunalt fællesprojekt på vej, og skal der foreligge en politisk beslutning om, at kommunen har til hensigt at igangsætte et kommunalt fællesprojekt på den konkrete strækning, der skal beskyttes. Denne beslutning skal vedlægges som bilag.

Kommunalt fællesprojekt

Et kommunalt fællesprojekt involverer i følge kystbeskyttelsesloven de lodsejere, der får nytte af projektet. Det er kommunen, der er drivkraften i projektet og byrådet er ansvarlig for at træffe beslutning om projektet, projektets ledelse og projektorganisationen. Det er ligeledes byrådet, der skal træffe beslutning om en bidragsfordeling.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

EU's Oversvømmelsesdirektiv 2007/60/EF om vurdering og styring af risikoen for oversvømmelser som implementeret med Lov nr. 1505 af 27. december 2009 om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb, søer
Bekendtgørelse nr. 121 af 2. februar 2010 om vurdering og risikostyring for oversvømmelser fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet

Risikostyringsplan for Sydloolland (og Nakskov), Lolland Kommune 2022

Kystbeskyttelsesloven (Bekendtgørelse af lov om kystbeskyttelse m.v. LBK nr. 705 af 29/05/2020.

Indstilling

Administrationen indstiller til mødet den 12. august 2024,

1. at Statens Kystpulje ansøges om 100 mio. kr. i anlægsstøtte til en højvandsport i Nakskov og at andre fonde/puljer afsøges,
2. at der igangsættes et kommunalt fællesprojekt for etableringen,
3. at der arrangeres et temamøde for KTMU efter ultimo 2024, hvor også partsfordelingsmodeller drøftes og
4. at der udarbejdes en procesplan for involvering af berørte borgere i Nakskov til gennemførelse primo 2025

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave
Indstilles godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 12. august 2024, punkt 15:

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson
Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget
Økonomiudvalget
Byrådet

Bilag

Bilag 1 Opsamling på forløb vedr. højvandsport

Bilag 2 Eksempel finansiering juni 2024 KTMU

Punkt 9: Ansøgning om fritagelse for grundskyld fra Svanevig Hospice

25.02.08-G01-1-24

Historik

Sagen genoptages til behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget pr. 22. august 2024.

Svanevig Hospice ansøgte i år 2012 om fritagelse for kommunal grundskyld i henhold til dagældende Ejendomsskattelov. Økonomiudvalget afslog den 25. juni 2012 Svanevig Hospices ansøgning, idet Svanevig Hospice ikke ejede ejendommen som institutionen befandt sig i, og dermed ikke opfyldte kravene til fritagelse for kommunal grundskyld.

Svanevig Hospice blev meddelt, at sagen kunne genoptages, såfremt ejendommen institutionen befinder sig i, overdrages til Svanevig Hospice.

Tidligere beslutning er vedlagt som bilag.

Sagsfremstilling

Svanevig Hospice har ved hospicechef Birgitte Bülow ansøgt om fritagelse for kommunal grundskyld pr. 1. januar 2024 efter nugældende EjendomsskatteLovs §7, nr. 1. Ansøgningen er vedlagt som bilag.

Af Birgitte Bülows ansøgning fremgår det, at Svanevig Hospice er en selvejende institution, samt at institutionen har driftsoverenskomst med Region Sjælland og drives i henhold til Sundhedslovens § 75, stk. 4.

Svanevig Hospice overtog pr. 1. januar 2020 ejendommen som institutionen er beliggende i. Tingbogsattest og udskrift fra Erhvervsstyrelsen er vedlagt som bilag.

Svanevig Hospice opfylder betingelserne i EjendomsskatteLovens § 7, nr. 1, samt ejendomskravet fastsat i samme Lovs forarbejder.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

EjendomsskatteLoven (LOV nr. 678 af 03/06/2023) § 7, nr. 1:

§ 7. Kommunalbestyrelsen kan meddele hel eller delvis fritagelse for grundskyld af følgende ejendomme, der ejes af en organisation eller en institution eller af private:

1) Skoler, hospitaler, sygehuse, institutioner godkendt i henhold til den sociale lovgivning, biblioteker under offentligt tilsyn og offentligt tilgængelige museer. Fritagelsen kan dog kun omfatte den bebyggede grund samt gårdsplads og have til bygninger og lokaler, der benyttes af institutionen eller den private til de formål, der er nævnt i 1. pkt.

Forarbejderne til samme bestemmelse indeholder følgende krav:

"Det er en betingelse for fritagelse for grundskyld efter § 7, stk. 1, nr. 1-5, at ejendommen ejes af den pågældende organisation, institution eller private. Kommunalbestyrelsen kan dermed ikke fritage for grundskyld, hvis virksomheden drives fra lejede lokaler. Kommunalbestyrelsen kan heller ikke fritage for grundskyld, hvis virksomheden drives fra lokaler, der vederlagsfrit er stillet til rådighed af ejeren. Kommunalbestyrelsen kan ydermere ikke fritage for grundskyld, hvis virksomheden drives fra lokaler på fremmed grund, dvs. at virksomheden ejer lokalerne uden at eje grunden."

Indstilling

Administrationen indstiller til, at Svanevig Hospice meddeles fritagelse for betaling af kommunal grundskyld pr. 1. januar 2024, idet Svanevig Hospice opfylder betingelserne herfor i EjendomsskatteLovens § 7, nr. 1.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave
Indstilles godkendt.

Bilag

Ansøgning om fritagelse for grundskyld

Beslutning i Økonomiudvalget 25.06.2012

Tingbogsattest

Udskrift fra CVR

Punkt 10: Ansættelse af direktør

81.00.00-G01-7-24

Sagsresumé

Direktionen vurderer at direktionen i Lolland Kommune igen bør bestå af 4 direktører. Det indstilles derfor til Økonomi- og Erhvervsudvalget at rekruttering af en ny direktør igangsættes med henblik på ansættelse pr. 1. januar 2025.

Sagsfremstilling

Direktør Lars Povlsen Jensen fratrådte sin stilling d. 30. september 2023. Stillingen har været ubesat siden. Det er direktionens vurdering, at direktionen i Lolland Kommune igen bør bestå af 4 direktører, henset til arbejdsmængden og forventningerne til direktionen. Det er derfor indstillingen, at udvalget godkender, at der iværksættes en rekrutteringsproces med henblik på ansættelse af en ny direktør. Der arbejdes med en procesplan, hvorefter den kommende direktør ansættes pr. 1. januar 2025.

Ansættelsesudvalget anbefales at bestå af Borgmester, 1. viceborgmester, udvalgsformand for Børne- og Skoleudvalget, den resterende direktion samt relevante chefer og medarbejderrepræsentanter.

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender at der igangsættes rekruttering af ny direktør mhp. ansættelse pr. 1. januar 2025

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave
Godkendt.

Punkt 11: Godkendelse af anmodning om låneoptag og kommunegaranti samt følgende huslejestigning i afd. Aaparken, tilhørende Boligforeningen Lolland.

03.02.12-Ø60-2-24

Sagsresumé

Boligforeningen Lolland søger for afd. Aaparken i Maribo om godkendelse af lån på knapt 36,2 mio. med der tilhørende kommunegaranti 71% til finansiering af nødvendige vedligeholdelsesarbejder på klimaskærm, altangang mv. Gennemførelse af projektet forudsætter desuden godkendelse af huslejestigning på knapt 45 % fordelt over de kommende 3 år med 15%/år.

Sagsfremstilling

Afdeling Aaparken er beliggende på Vestergade 56 og Åparken 2-8 i Maribo, og afdelingen rummer 55 boliger med skæringsdato i 1957.

Afdelingen er derfor ved at nå en alder, hvor der opstår udskiftnings- og reparations/opgraderingsbehov. Boligforeningen har således arbejdet hen imod en fysisk helhedsplan – som er principgodkendt under områdehelhedsplansprocessen – men som grundet ændret lovgivning med ændrede finansieringsregler, umuliggør etablering af tilgængelighedsboliger i afdelingen samtidig med en gennemgribende nødvendig opretningssag. Støtteansøgningen hos Landsbyggefonden er derfor trukket tilbage, men renoveringsbehovet består. Boligforeningen lægger derfor op til en løsning, hvor der optages kreditforeningslån med hovedstol på kr. 36.196.250 til at finansiere de allermost nødvendige arbejder.

Disse arbejder er:

- udskiftning af tagbelægning, herunder asbestsanering og efterisolering
- udskiftning og forbedring af ventilationsanlæg
- reparation eller udskiftning af altangange i Vestergade-fløj,
- nye vinduer og opgangsdøre
- nye entredøre, som både er støjreducerende, isolerende, brandsikre og indbrudssikre
- udskiftning af kold- og varmtvandsledninger samt kloakledninger og el-installationer
- mindre reparationer på sokler og facader.

Aaparken har samme vinduestype i plast, som dem Byrådet netop har godkendt udskiftet i Mariebo-Møllen. Også I Aaparken er der en række ulemper forbundet med de nuværende vinduer, herunder at de er dyre at vedligeholde og der nu ikke længere produceres reservedele. Desuden har vinduerne meget ringe isoleringsværdi og giver træk i form af kuldenedfald. De nye vinduer Boligforeningen ønsker at afdelingerne bruger fremadrettet er vinduer af typen træ/alu, 3 lags med meget god isoleringsværdi, og vil på sigt give store besparelser på drift og vedligehold.

Administrationen vurderer projektet nødvendigt afdelingens klimaskærm taget i betragtning. Dog vil det fremtidige huslejeniveau betyde, at afdelingen vil ligge i den høje ende at skalaen for tilsvarende lejemål i Maribo. Lejen vil lande på knapt 1000 kr./m2 uden at boligerne er moderniseret inden i. Men da der ikke er henlagt til projektet, og lovgivningen er ændret siden projektopstart, er en renovering via optag af realkreditlån og uden Landsbyggefondsstøtte den mulighed, der foreligger. Dispositionsfonden i boligforeningen giver tilskud til ydelsesstøtten på 800.000 kr. pr. år i de kommende 30 år. Eftersom afdelingen er beliggende centralt i Maribo forventes der også fremtidigt at være efterspørgsel på boliger i Aaparken, hvorfor en kommunal garantistillelse til kreditforeningslånet ikke vurderes at være nævneværdigt risikobetonet.

Økonomi

Det samlede projekt beløber sig til i alt kr. 36.196.250 fordelt således:

- Håndværkerudgifter kr. 28.380.000
- Omkostninger kr. 7.816.250

Projektet finansieres ved:

Kreditforeningslån kr. 36.196.250 med kommunalgaranti på 71%.

Den årlige ydelse støttes med bidrag fra dispositionsfonden på kr. 800.000 i 30 år.

Henlæggelserne nedsættes med kr. 350.000 pr. år, som fortrinsvis har været sparet op til udskiftning af vinduer og døre, reparationer af vand- og kloakledninger.

Huslejen vil stige efter sagens gennemførelse med 45 %.

Afdelingsmødet har besluttet, at lejestigningen vil ske over 3 omgange. Efter huslejestigningen, vil afdelingen ramme et gennemsnitligt huslejeniveau svarende til 983 kr/m2/år, hvilket svarer til en til en stigning op 1.941. kr. pr. måned i gennemsnit. Dog vil der kunne forventes en reduktion af varmeudgifterne, bedre komfort i boligerne og en nedsættelse af henlæggelserne.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Almenboliglovens §98

Høring/Udtalelse

Boligforeningens bestyrelse har godkendt sagen på deres møde 29.2.2024.

Beboerne i Aaparken har derfor på et ekstraordinært beboermøde 28. februar 2024 godkendt iværksættelse af sagen med følgende økonomi.

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

- 1) der godkendes optaget lån i kreditforening med hovedstol 36.196.250 kr.
- 2) der stilles kommunegaranti 71% for lån
- 3) der godkendes en samlet huslejestigning på samlet knapt 45% som følge af projektet, der fordeles over rater de kommende 3 år med hver 15%/år.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet

Bilag

22.7.24 kommuneansøgning Åparken.pdf

422-003-A Åparken anlægsbudget 19.2.2024.pdf

Punkt 12: Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort

01.02.03-P15-2-22

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgs mødet 12. august 2024 - Endelig godkendelse af Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort

"Forslag til kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort" **Bilag 3**, har været i offentlig høring fra den 17. april til den 13. juni 2024.

I høringsperioden indkom der to høringssvar fra henholdsvis Enhedslisten og Kystdirektoratet. Høringssvarene fremgår af "Hvidbog - Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033" **Bilag 5**.

Administrationen bemærker, at Enhedslistens høringssvar er et politisk synspunkt.

Kystdirektoratets høringssvar er en præcisering omkring strandbeskyttelseslinjen, der er indarbejdet i kommuneplantillægget.

Ud over høringssvarene har der været en drøftelse med Plan- og Landdistriktsstyrelsen, der har ført til, at udpegningerne til Grønt Danmarkskort og Grønne korridorer fjernes inden for udviklingsområderne. Plan- og Landdistriktsstyrelsen har dermed ingen bemærkninger og gør ikke indsigelse mod kommuneplantillægget.

Lolland Kommune fik med "Bekendtgørelse om landsplandirektiv 2019 for udviklingsområder i kystnærhedszonen" udlagt 8 udviklingsområder, hvor der ikke skal redegøres særligt for en kystnærplacering af f.eks. ferie- og fritidsanlæg. Det er et krav, at der ikke må være Grønt Danmarkskort inden for udviklingsområderne jf. planlovens § 5 b, stk. 3. I forhold til udviklingsområderne sidestiller Plan- og Landdistriktsstyrelsen de Grønne korridorer med Grønt Danmarkskort, og udpegningerne er i det endelige Kommuneplantillæg 12 derfor blevet fjernet.

Desuden er politikafsnittet ændret på baggrund af byrådsseminaret om Hovedstruktur den 30. maj 2024.

Ændringer efter den offentlige høring fremgår af "Kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort – Efter offentlig høring" **Bilag 6**.

Det endelige "Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort" **Bilag 7**, kan ses digitalt på (<https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?TillaegId=105>)

Indstilling til mødet 12-8-2024

Administrationen indstiller, at Klima-, teknik- og Miljøudvalget overfor Byrådet anbefaler,

- at "Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort" med rettelser godkendes og vedtages endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsfremstilling

Den 24. marts 2022 vedtog Byrådet endeligt Kommuneplan 2021-2033. I den forbindelse blev det samtidig besluttet: - at Grønt Danmarkskort (Økologiske forbindelser og Naturområder) inden for et år revideres i sin helhed i samarbejde med Grønt Råd i form af et Kommuneplantillæg.

Grønt Danmarkskort, der er en del af kravene i Planloven, skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder og danner grundlag for kommunernes naturforvaltning, der skal bidrage til at standse tilbagegangen i naturens mangfoldighed.

I efteråret 2022 har Grønt Råd arbejdet med anbefalinger til kriterierne for udpegningerne til Grønt Danmarkskort - eksisterende og potentielle naturområder, samt eksisterende og potentielle økologiske forbindelser. Kriterierne fremgår af **Bilag 1**.

Grønt Råd og Klima, Teknik og Miljøudvalget mødes feb. 2023 til en drøftelse af det hidtidige arbejde med denne afsnit i Kommuneplanen.

Med "Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort" revideres det gældende kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033 i sin helhed og kommer til at hedde 9. Natur og Grønt Danmarkskort.

De primære ændringer sker i udpegningerne til Grønt Danmarkskort, men der sker også en generel oprydning i kapitlet for at gøre det mere overskueligt. I kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort udlægges Grønne korridorer inden for 1 km af byerne i hovedstrukturen og omkring sommerhusområderne, da der her er størst potentiale for udvikling.

Grønt Danmarkskort dækker store arealer, hvor særligt potentielle økologiske forbindelser fylder meget, og udpegningen omfatter private haver mv. Retningslinjerne har dog ikke haft til hensigt at regulere indholdet i private haver, og der er derfor skrevet en undtagelse ind i retningslinjerne.

Underkapitlet ”9.1 Internationale naturbeskyttelsesområder” skifter navn til ”9.1 Internationale naturbeskyttelsesområder og bilag IV arter” da kapitlet både rummer retningslinjer for internationale naturbeskyttelsesområder og bilag IV-arter. Underkapitel ”9.2 Naturområder” deles i to, så der fortsat er et underkapitel ”9.2 Naturområder” der alene omhandler eksisterende og potentiel natur, mens der oprettes et nyt underkapitel ”9.3 Økologiske forbindelser”, der omhandler de eksisterende og potentielle økologiske forbindelser.

Udpegningerne i underkapitel ”9.2 Naturområder” og ”9.3 Økologiske forbindelser” revideres på baggrund af Grønt Råds anbefalinger.

Underkapitel ”9.4 Den lille natur” skifter navn til ”9.4 Ubeskyttet natur og natur på kommunale arealer”, men der sker ikke store ændringer i kapitlet.

I underkapitel ”9.5 Skovrejsning” reduceres skovrejsningsområdet de steder, hvor der er gennemført planlægning for arealerne de seneste år, som må forventes at være varig.

Selve kapitlet med ændringer kan ses i **Bilag 2** som PDF mens hele ”Forslag til kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort” som PDF ses i **Bilag 3**.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning og lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Revisionen af kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033 udgør en større ændring af plangrundlaget. Da det er en væsentlig ændring af den gældende kommuneplan, skal forslaget i minimum 8 ugers høring jf. § 24, stk. 3.

Der skal i udgangspunktet udarbejdes miljøvurdering af planer og programmer jf. § 8, stk. 1, men da kommuneplantillægget ikke omfatter anlæg på bilag 1 og 2, og ikke fastlægger rammer for byggeri eller fremtidige anlægstilladelser, der kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, er der gennemført en screening og fundet, at der ikke skal udarbejdes miljøvurdering af kommuneplantillægget jf. § 10.

Høring/Udtalelse

Da der er tale om en større ændring af plangrundlaget, har der været afholdt idéfase. Idéoplægget var i høring fra d. 20. februar til d. 6. marts 2023 med opfordring til, at interesserede kunne komme med forslag til den fremtidige planlægning. Der indkom to bemærkninger i idéfasen **Bilag 4**, der omhandlede et forslag til udlæg af naturområde ved Errindlev og bemærkninger til de gældende potentielle økologiske forbindelser, herunder det uhensigtsmæssige i de omfatter private haver og gårdspladser. Desuden ønskes det ikke, at der udlægges økologiske forbindelser eller potentielle økologiske forbindelser, hvis de inddrages som erstatningsfri arealudlæg.

Bemærkningerne er taget til efterretning, men kommuneplantillægget udlægger ikke enkeltarealer til naturarealer men udlægger arealer på baggrund af overordnede kriterier – arealerne ved Errindlev er dog omfattet af forslag til økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser. Udpegningerne til økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser bruges til at prioritere, hvor kommunen med frivillige aftaler kan etablere ny natur der kan fungere som økologisk forbindelse eller styrke eksisterende økologiske forbindelser. Desuden skal udpegningen sikrer, at der ved planlægning og arealadministration ikke etableres anlæg, der forringer de økologiske forbindelser.

Med kommuneplantillægget indarbejdes det i retningslinjerne, at der inden for haveafgrænsningen til private haver ikke administreres for potentielle naturområder og -økologiske forbindelser.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, teknik- og Miljøudvalget overfor Byrådet anbefaler,

- at Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort godkendes og sendes i offentlig høring i 8 uger.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Indstilles godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, 11. marts 2024, pkt. 4:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, 19. marts 2024, pkt. 7:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet, 4. april 2024:

Godkendt og sendes i offentlig høring i 8 uger.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 12. august 2024, punkt 9:

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet

Bilag

Bilag 4 - Bemærkninger fra idéfase

Bilag 1 - Grønt Råds anbefalinger til kriterier for udpegninger til Grønt Danmarkskort

Bilag 7 - Kommuneplantillæg 12. for revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort_TILG

Bilag 6 - Kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort – Efter offentlig høring_UA

Bilag 5 - Hvidbog - Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033

Bilag 3 - Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af 9. Natur og Grønt Danmarkskort

Bilag 2 - Ændringer af kapitel 9. Natur

Punkt 13: Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14, Miljøcenter Gerringe

01.02.05-P16-295-23

Historik

Den 12. april 2023 igangsatte Klima-, Teknik- og Miljømyndigheden arbejdet omkring en ny lokalplan for Miljøcenter Gerringe vest for Rødby, med en offentlig høring af et idéoplæg.

Der kom i den forbindelse ingen høringssvar, og administrationen har herefter arbejdet videre med udarbejdelse af lokalplan mm.

Den 2. maj 2024 godkendte Byrådet Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 for Miljøcenter Gerringe, Rødby, og sendte dem i offentlig høring i 8 uger

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgs mødet på mødet 12. august 2024 - Endelig godkendelse af Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 - Miljøcenter Gerringe, Rødby

Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 for Miljøcenter Gerringe, Rødby har været i offentlig høring i 8 uger fra 8. maj til 3. juli 2024.

Der er i den forbindelse indkommet et enkelt høringssvar fra Enhedslisten Lolland, som bl.a. bemærker, at lokalplanen bør rumme miljøkrav og udtrykker bekymring for udledning til området omkring (**Bilag 3**).

En lokalplan kan ikke stille konkrete miljøkrav. Miljøkrav stilles i en virksomheds miljøgodkendelse. I det omfang det er muligt, er der i Lokalplan 360-160 krav til sikring mod overløb og mod gennembrud af membran under deponiet (se gennemgang af høringssvar i punkt 3 i **bilag 4**).

Høringssvaret har medført, at administrationen har præciseret forslaget § 12.2 angående krav forud for ibrugtagning for at skærpe opmærksomheden omkring sikkerheden.

Da planerne er miljøvurderet, er der udarbejdet en sammenfattende redegørelse (**bilag 4**).

Miljøvurderingsrapporten er ikke ændret. Vedhæftet bagerst i lokalplan.

Supplerende indstilling til mødet 12. august 2024

Administrationen indstiller,

at Lokalplan 360-160 (**bilag 5**) og Kommuneplantillæg 14 (**bilag 6**) for Miljøcenter Gerringe, Rødby samt miljørapport, forslåede ændringer og tilhørende sammenfattende redegørelse vedtages endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet

Sagsresumé

forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 for Miljøcenter Gerringe, Rødby forelægges i denne sag til beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, med henblik på udsendelse i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Forslag til Lokalplan 360-160 (**Bilag 1**) og Kommuneplantillæg 14 (**Bilag 2**) skal muliggøre udviklingen af det eksisterende deponiområde, Miljøcenter Gerringe, som er beliggende ca. 3 km vest for Rødby, og er en del af det fælles kommunale affalds- og energiselskab REFA.

Området er etableret i 1973 og udlagt til affaldsdeponering. I tidens løb har det udviklet sig til også i mindre omfang at håndtere affald til genanvendelse og sortering til forbrænding. Disse aktiviteter forventes at blive mere og mere relevante at have mulighed for på området, da affaldshåndteringen i større omfang arbejder med sortering og genanvendelse. På dele af arealet ønsker en privat virksomhed desuden mulighed for at anvende moderne genanvendelsesteknologier til bl.a. oprensning af forurenede jord. Da de to virksomheder begge arbejder med affaldshåndtering, vurderes det at have en god synergieffekt, at de ligger samme sted.

Muligheden for i bredere omfang at kunne håndtere og sortere forskellige typer affald til bl.a. genanvendelse og muligheden for etablering af f.eks. moderne genanvendelsesteknologier understøtter kommunens strategier og planer for grønne erhvervsaktiviteter. Det er samtidig i tråd med de nationale handlingsplaner for affaldshåndtering, som bl.a. beskrives ud fra en cirkulær værdikæde, hvor ressourcer i videst muligt omfang søges ført tilbage i nye produkter og materialer, da det rummer stort potentiale for at reducere miljø- og klimabelastningen.

Den gældende Lokalplan 383-804 på området muliggør udelukkende deponi og lever derfor ikke op til nutidens tanker om affaldshåndtering, genanvendelse, oprensning mv., og heller ikke til ejers ønsker for anvendelsen af området. Der er derfor behov for en ny lokalplan, som muliggør affaldshåndtering i bred forstand, samt erhverv i miljøklasse 6-7; for oprensnings- og genanvendelseserhverv (den private virksomhed).

Det gældende plangrundlag muliggør deponi i op til 40 meters højde, hvilket ville gøre området til Lollands højeste, landskabelige punkt. Men med større og større fokus på oprensning og genanvendelse af vores affald, forventes behovet

for deponering at være væsentligt mindre, derfor reducerer den ny lokalplan højden af blivende affald til 25 meter. Området vil stadig syne i landskabet og planen stiller derfor krav om begrønning af arealet og fastholdelse af skjulende randbeplantning.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Gældende planlægning på arealet:

Lokalplan 383-804 - For et område til affaldsdeponering ved Gerringe.

Kommuneplanramme 838-804 - Område til affaldsdeponering ved Gerringe.

Da den nye Lokalplan 360-160 udlægger området til affaldshåndtering og erhverv i miljøklasse 6-7; for oprensnings- og genanvendelseserhverv, er dette i strid med den gældende kommuneplanramme, da denne kun muliggør deponi. Der er derfor udarbejdet et kommuneplantillæg, som har til hensigt at ændre kommuneplanrammens anvendelsesbestemmelse, samt fastsætte rammer for bebyggelse i området.

Da der er tale om en planlægning for et eksisterende område, og den nye planlægning ikke medfører store ændringer i forhold til det eksisterende eller omgivelserne anbefaler myndigheden, at der ikke afholdes borgermøde.

Miljøvurderingsloven

Der er foretaget en miljøscreening af lokalplanen. Screeningen har ikke kunnet afvise, at planen ville kunne få væsentlige påvirkninger af miljøet. Der er derfor i henhold til miljøvurderingslovens §10 truffet beslutning om at udarbejde en miljørapport for lokalplanen, som skal vurdere om den medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.

Miljørapporten kan ses bagerst i lokalplanen (**Bilag 1**).

Indstilling

Administrationen indstiller på mødet 15. april 2024:

at Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 for Miljøcenter Gerringe, Rødby vedtages med henblik på at udsende planerne i offentlig høring i 8 uger, samt at der ikke afholdes borgermøde.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Indstilles godkendt.

Lars Christiansen stemmer imod.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 15. april 2024, punkt 5:

Indstilles godkendt. SF stemmer imod, da vi ikke mener, at det er muligt at vurdere forslaget på det foreliggende grundlag, især i forhold til mulig forurening.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 25. april 2024, punkt 4:

Indstilles godkendt. SF stemmer imod, da vi ikke mener, at det er muligt at vurdere forslaget på det foreliggende grundlag, især i forhold til mulig forurening.

Beslutning fra Byrådet, den 2. maj 2024, punkt 4:

Fraværende: Thomas Østergaard

Godkendt. Per Kim Nielsen, Lars Christiansen, Birthe Lauridsen og Leo Christensen stemte imod. SF mener at forslaget er mangelfuldt og ikke reelt inddrager risiko for jordskred.

Beslutning fra Byrådet, den 2. maj 2024, punkt 4:

Fraværende: Thomas Østergaard, Gry Hernø

Godkendt. Per Kim Nielsen, Lars Christiansen, Birthe Lauridsen og Leo Christensen stemte imod. SF mener at forslaget er mangelfuldt og ikke reelt inddrager risiko for jordskred.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 12. august 2024, punkt 10:

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Indstilles godkendt. SF mener at forslaget er mangelfuldt og ikke reelt inddrager risiko for jordskred.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget - Erhvervs- og Økonomiudvalget - Byrådet

Bilag

Bilag 6 - Kommuneplantillæg 14 - Miljøcenter Gerringe, Rødby - med foreslåede rettelser_UNDT

Bilag 5 - Lokalplan 360-160 – Miljøcenter Gerringe, Rødby med forslag til rettelser_UNDT

Bilag 4 - Sammenfattende redegørelse – LP Miljøcenter Gerringe, Rødby

Bilag 3 - Hørings svar

Bilag 1 - Forslag til Lokalplan 360-160 Miljøcenter Gerringe, Rødby - med foreløbig miljørapport

Bilag 2 - Forslag til Kommuneplantillæg 14 – Miljøcenter Gerringe, Rødby

Punkt 14: Planlægning for aflastningsområde til butikker nord for Afkørsel 48 i Maribo

01.02.03-P20-1-23

Historik

Af relevans for denne sag, skal følgende tidligere sager fremhæves :

- Udvalget for Klima-, Teknik og Miljø har på mødet den 13. november 2023 fået forelagt en ny detailhandelsanalyse (**Bilag 1**). Analysen konkluderede, at bymidten i Maribo har det svært i forhold til detailhandlen.
- Udvalget for Klima-, Teknik og Miljø er tidligere blevet orienteret om et boligprojekt ved Nørresø, som på daværende tidspunkt hed "Sømærkeengen". Udvalget godkendte, at Teknik- og Miljømyndigheden kunne indarbejde boliger på arealet længst nede mod Nørresø i kommende kommuneplan.
- Udvalget for Klima-, Teknik og Miljø har på mødet den 6. maj 2024 godkendt igangsættelse af planlægning for et nyt butikprojekt til store udvalgsvarebutikker på Bryghusgrunden og dermed udvidelse af Maribo bymidte.

Sagsresumé

Som anført under historik-afsnit har udvalget tidligere behandlet sager, hvis indhold må forventes at have betydning for Maribo bymidte - denne sag er endnu en i rækken.

En investor planlægger at udvikle et nyt byområde ved Nørresø/Afkørsel 48 i Maribo, der udover boliger, hotel og kontorer **også** indeholder 5.000 m² butikker. Butikker er ikke en del af den planlægning for ændring af kommuneplanrammen, der er igangsat, og projektet kræver derfor ændringer i den nuværende planlægning.

En indledende screening, udført af COWI, viser, at et nyt butiksområde (aflastningsområde) kan styrke Maribos detailhandel, men også påvirke eksisterende butikker.

Udvalget skal beslutte, om der skal igangsættes en udvidet detailhandelsredegørelse, som efterfølgende kan danne baggrund for en endelig stillingtagen til, hvorvidt der ønskes planlagt for projektet.

Sagsfremstilling

En investor ønsker at udvikle et nyt byområde ved Nørresø/afkørsel 48 i Maribo med 5.000 m² til dagligvare- og udvalgsvarebutikker samt boliger. Dette kræver ændringer i den nuværende planlægning. Desuden ønskes et hotel og kontorerhverv, hvilket allerede er muligt under de nuværende planer.

Projektbeskrivelse

Nørresø Park (**Bilag 2**) er tænkt som en moderne bydel i Maribo med et fokus på at skabe en balanceret udvikling, der komplementerer byens eksisterende struktur. Projektet omfatter:

- Hotel, detailhandel og kontor:
Opførelse af et hotel i fire etager.
Etablering af større dagligvarebutikker på op til 3.000 m² og udvalgsvarebutikker (boks-butikker) på i alt 2.000 m², som er større butikker, der ikke kan integreres i bymidten.
Opførelse af kontorerhverv i to etager.
- Boliger:
135 boliger, herunder både rækkehuse og etageboliger, som kan tiltrække nye borgere til byen.
Fokus på familieboliger, ungdomsboliger og ældreboliger for at skabe en varieret beboersammensætning.
- Transport og Infrastruktur:
Et nyt vejsystem, der inkluderer til- og frakørselsveje til motorvejen og nye forbindelser til bykernen via Vestre Landevej.
Cykel- og gangstier, der forbinder Nørresø Park med Maribos bykerne og transportcenter (Afkørsel 48).

Baggrund om aflastningsområder

Planloven giver kommunerne mulighed for at udlægge aflastningsområder i byer med tilstrækkeligt kundegrundlag. Formålet med et aflastningsområde er også at aflaste bymidten ved at give plads til butikker af en vis størrelse, som ikke uden videre kan placeres i bymidten. Aflastningsområder bør ikke placeres på en sådan måde, at de samlet set vil medføre en funktionsudtømmning af bymidten.

Når en kommune planlægger for aflastningsområder, skal den i kommuneplanen redegøre for det kundegrundlag, som etableringen af nye butikker baseres på. Desuden skal der redegøres for det opland, som aflastningsområdet henvender sig til, og det skal vurderes:

- Hvordan det planlagte aflastningsområde kan styrke konkurrencen med et større vareudvalg og lavere priser til fordel for forbrugerne,
- Hvordan det planlagte aflastningsområde kan forventes at påvirke butiksforsyningen i bymidten, i de mindre oplandsbyer og i landdistrikterne samt
- Hvordan det planlagte aflastningsområde, blandt andet set i forhold til kommunens størrelse, forventes at påvirke byens samlede oplandseffekt i forhold til nabokommuner.

Disse vurderinger giver dels kommunen en forståelse af, hvorfra omsætningen i et aflastningsområde kan forventes at komme, og dermed for aflastningsområdets konsekvenser for butikstrukturen i den øvrige del af kommunen samt for nabokommunerne. Dels giver det kommunen en forståelse af, hvilken betydning et aflastningsområde vil få for forbrugerne i form af et eventuelt større vareudbud og lavere priser.

Kommunens endelige beslutning om etablering af et aflastningsområde skal ske på baggrund af en samlet vurdering og afvejning af disse hensyn og konsekvenser. Det gøres først med en indledende screening og derefter en udvidet detailhandelsredegørelse.

Indledende screening

Teknik- og Miljømyndigheden har anmodet COWI om at udarbejde et indledende screeningsnotat (**Bilag 3**) for at vurdere behovet for og de overordnede konsekvenser ved etablering af et aflastningsområde i Maribo. Det indledende screeningsnotat skal danne grundlag for en efterfølgende detailhandelsredegørelse i overensstemmelse med planlovens bestemmelser. Detailhandelsredegørelsen vil skulle beskrive aflastningsområdets forventede påvirkning af bymidten og en sammenfattende vurdering af detailhandelen, derudover skal redegørelsen indeholde sammenhæng med planerne for 5.000 m² store udvalgsvarebutikker på Bryghusgrunden, som er under udarbejdelse.

Vurderingerne i screeningsnotatet bygger på den seneste detailhandelsanalyse, kommuneplanen, befolkningsprognoser og supplerende undersøgelser af relevante brancher.

Aflastningsområdet skal omfatte området mellem Vestre Landevej og Brovejen (som er en del af det nuværende bydelscenter) samt mod nord til motorvejens til- og afkørsel. Bydelscentret skal omdannes og indskrænkes, mens den ubebyggede grund ved Nørresø udvikles til en ny bydel med boliger, kontorer, hotel og butikker. Der planlægges en ny vejforbindelse fra Gasværksvej for at sikre god sammenkobling med bymidten. Afgrænsningen af aflastningsområdet kan ses på kort (**Bilag 4**).

Detailhandelsramme og butikstyper: Den samlede detailhandelsramme for aflastningsområdet fastsættes til 12.000 m², fordelt med 5.000 m² i bydelscentret og 7.000 m² i Nørresø Park. Der foreslås en maksimal størrelse på 3.500 m² for dagligvarebutikker og en minimumsstørrelse på 1.000 m² for både dagligvare- og udvalgsvarebutikker for at undgå bymidteorienterede butikker i området.

Kundegrundlag og opland: Aflastningsområdet forventes at tiltrække kunder fra den østlige del af Lolland Kommune og den vestligste del af Guldborgsund Kommune. Kundegrundlaget vurderes at være tilstrækkeligt med cirka 20.000 indbyggere i oplandet. Området vil bidrage til at reducere kundetab til større udbudspunkter som Nykøbing Falster, Nakskov og Næstved.

Nuværende butikstruktur i Maribo: Maribo bymidte huser hovedparten af byens detailhandel med i alt 55 butikker, heraf 17 dagligvarebutikker. Den funktionelle bymidte er koncentreret omkring Torvet, Østergade og Vestergade med et bredt udvalg af bymidteorienterede butikker, spisesteder og servicefunktioner.

COWI konkluderer i deres indledende screeningsnotat, at etableringen af et aflastningsområde i Maribo vil muliggøre butikker, som ikke findes i dag og er svære at placere i bymidten. Dette vil styrke detailhandlen i Maribo og Lolland Kommune, samt forbedre indkøbsforholdene for lokale og turister. Området planlægges med en dagligvarebutik og flere udvalgsvarebutikker, hvilket vil tiltrække kunder fra nærliggende byer. Dog kan det påvirke eksisterende butikker negativt, men samlet set styrkes Maribos handelsposition.

Videre proces

Hvis udvalget træffer beslutning om at igangsætte en udvidet detailhandelsredegørelse, vil redegørelsens konklusioner blive forelagt Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 23. september 2024 og Økonomi- og Erhvervsudvalget den 3. oktober 2024. Herefter vil der skulle tages endeligt stilling til, om der ønskes planlagt for et aflastningsområde til butikker i Maribo.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planlovens § 5 n

Ud over bymidter og bydelscentre kan der,

1) udlægges arealer til aflastningsområder i byer, hvor der er et tilstrækkeligt kundegrundlag, bl.a. for at give plads til butikker, som ikke uden videre kan placeres i bymidten.

Indstilling

Administrationen indstiller overfor Klima-, Teknik- og Miljøudvalget at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på baggrund af ovenstående tages stilling til en af de to følgende muligheder:

1. at Teknik- og Miljømyndigheden skal sætte gang i en udvidet detailhandelsredegørelse, som skal afdække konsekvenserne for bymidten af et aflastningsområde til butikker ved Nørresø eller
  2. at Teknik- og Miljømyndigheden skal stoppe arbejdet med aflastningsområdet til butikker ved Nørresø og kun arbejde videre med muligheden for boliger, hotel og kontorerhverv.
- Hvis udvalget igangsætter en udvidet detailhandelsredegørelse, kan denne danne grundlag for en senere beslutning om, hvorvidt der skal planlægges for et aflastningsområde.
- Hvis udvalget ikke igangsætter en udvidet detailhandelsredegørelse, er det ensbetydende med, at arbejdet med aflastningsområdet stoppes.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave
Model 1 godkendt. Lars Christiansen stemte for model 2.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 12. august 2024, punkt 13:

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson
Udvalget indstiller til ØKE, at der skal arbejdes videre med model 1.
SF ønsker status quo og dermed model 2.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Detailhandelsanalyse 2023 - Resumé-rapport_tlg

Bilag 2 - Nørresø Park - Lolland Kommune - Juli 2024

Bilag 3 - Screeningsnotat Maribo aflastningsområde

Bilag 4 - Kort af afgrænsning af aflastningsområde

Punkt 15: Revision af administrationsgrundlag for Grøn Pulje

00.01.00-S49-1-23

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendte den 13.12.2023 et administrationsgrundlag for Grøn Pulje. På den baggrund lavede administrationen en vurdering af de 8 projekter, der blev behandlet af udvalget den 19.3.2024. Her lød indstillingen; "De indstillede projekter godkendes. Energi projekter får afslag alene pga. manglende medfinansiering. Kriterier evalueres i forbindelse med næste uddeling".

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget samt byrådet godkendte den 13.12.2023 og den 20.12.2023 et administrationsgrundlag for Grøn Pulje der i alt rummede indbetalinger for et opstillet VE-anlæg ved Hoby for 1.708.992 kr. Udvalgene godkendte i samme omgang at puljen skulle fordeles over to ansøgningsrunder i 2024, dvs. i marts og i september. Herefter blev der åbnet for ansøgningsrunden, hvor foreninger og lokalsamfund kunne melde ind med projekter, der skulle holdes op mod det besluttede administrationsgrundlag. Administrationen vurderede 8 indkomne projekter, der blev behandlet af udvalget den 19.3.2024.

I bevillingssagen fra den 19.3.2024 blev 4 projekter besluttet indstillet med de ansøgte beløb; ét projekt blev delvist bevilget og tre projekter, der alle omhandlede energirenovering og forbedring af forsamlingshuse, blev indstillet til afslag.

I indstillingen lød det; "De indstillede projekter godkendes. Energi projekter får afslag alene pga. manglende medfinansiering. Kriterier evalueres i forbindelse med næste uddeling".

De politisk vedtagne kriterier for ansøgninger til Grøn Pulje er som følger:

Klima, Energi og Forsyningsministeriet har defineret, at følgende kan ansøge om tilskud fra grøn pulje: 1) Naboer inden for seks gange møllehøjde. 2) Naboer inden for 200 meter fra et solcelleanlæg og et vandkraftværk. 3) Lokale i øvrigt i kommunen. Desuden hedder det i bekendtgørelsen at byrådet kan prioritere at give tilsagn om tilskud fra grøn pulje til følgende kommunale tiltag: 1) Projekter nær naboer til vedvarende energianlæg. 2) Projekter vedrørende grønne tiltag i kommunen. 3) Projekter fra naboer til vedvarende energianlæg. 4) Projekter vedrørende tiltag i kommunen.

Rammerne for hvilke projekter der kan få tildelt midler fra Grøn Pulje er generelt brede, og byrådet i Lolland Kommune har vedtaget at følgende forhold, vil blive vægtet i forbindelse med udvælgelsen af ansøgninger.

- Alle i kommunen kan ansøge: Alle juridiske enheder i kommunen kan ansøge (private, virksomheder og foreninger). Kommunale aktører kan dog ikke søge, da støtte fra Grøn Pulje ikke må have karakter af kommunal støtte. Der kan ikke søges tilskud, der kan betegnes som erhvervsstøtte eller som begunstiger enkeltpersoner.
- Projekter i nærområdet: Projekter, der er placeret geografisk tæt på de berørte områder, vil blive prioriteret. Det vil sige; 1) inden for en radius på 4,5 km fra VE-anlægget eller 2) at der kan tages særligt hensyn til de allernærmeste naboer eller 3) at der kan tages særligt hensyn til, at projektet er til gavn for en bred målgruppe.
- Grønne og bæredygtige tiltag i relation til: Projekter der omhandler turismeudvikling, grøn omstilling/bæredygtighed, natur samt bosætning vægtes højest.
- Projekter der understøtter Lolland Kommunes strategiske fyrtårne.
- Almennyttige projekter: Projekter, der er almennyttige, vil vægtes tungere end projekter af mere privat karakter.
- Projektets skala: Større projekter med en virkning for mange mennesker, vil vægtes tungere end mindre projekter. Projekter skal have et budget på minimum 100.000 kr. for at kunne ansøgepuljen.
- Realiserbarheden af projektet: Velbehandlede projekter, der har stor sandsynlighed for at blive realiseret, vægtes tungt. Dvs. at Grøn Pulje kan bruges som medfinansieringskilde til allerede opnåede tilsagn inden for projektprioriteringerne f.eks. hvis der allerede er opnået tilsagn fra LAG-midler og/eller andre projekter inden for turisme, grøn omstilling, natur eller bosætning.
- Ingen afledt offentlig drift: Da der ikke i Grøn Pulje findes midler til driftsomkostninger, er det som udgangspunkt et krav, at der som resultat af et projekt, ikke skabes driftsomkostninger for Lolland Kommune.

I første runde i marts var der samlet set for de 8 projekter ansøgt om støtte for 3.267.947 kr. Det var næsten det dobbelte beløb af, hvad puljen rummede på første bevillingstidspunkt (1.708.992 kr.). Da de politiske udvalg tidligere havde besluttet, at puljen skulle fordeles over to ansøgningsrunder, har administrationen derfor holdt projekterne op mod det besluttede administrationsgrundlag i forhold til hvilke projekter, der skulle prioriteres.

I første ansøgningsrunde har administrationen lagt til grund, at der skulle være to ansøgningsrunder med cirka samme beløb til at støtte projekter med.

Desuden har administrationen vægtet realiserbarheden af projekterne højere end f.eks. grønne og bæredygtige tiltag i relation til grøn omstilling. Det har betydet at projekter, hvor den samlede medfinansiering har haft en afgørende betydning i forhold til projekter, der ikke havde medfinansieringen på plads. Dette forhold mener administrationen er

vigtig, da der siden første runde er kommet tilbagemelding fra 2 projekter, hvor det har vist sig, at finansieringsplanen ikke har kunne holde. Dialogen med - og hjælp til ansøger om alternativ finansiering er sket på administrativt plan. Der er desuden blevet anlagt et perspektiv om præcedens og differentiering i projekterne. Den administrative betragtning af ansøgningerne fra forsamlingshuse (ønsket om nye varmepumper) har været, at de i høj grad ville kunne komme til at danne presedens for lignende projekter, og den Grønne Pulje derfor ikke i tilstrækkelig grad vil sikre en tilstrækkelig differentiering og et bredt udviklingsperspektiv i de indstillede projekter.

Desuden har anskuelser om installation af varmepumper været, at det er en drifts- og vedligeholdelsesmæssig del af den forretning, det er at drive et forsamlingshus. Det har derfor været administrationens vurdering, at udskiftning af oliefyr til varmepumpe burde være en omkostning, der blev afholdt af det indtægtsgrundlag, som udlejningen af forsamlingshuset genererer.

Administrationen foreslår på baggrund af ovenstående samt de tilbagemeldinger der har været fra de indstillede projekter fra første runde, at det administrative grundlag og retningslinjerne for projekter, der kan opnå støtte tilføjes med følgende punkter:

- Projekter der normalt kan forventes at skulle være afholdt af f.eks. en forenings drifts- og vedligeholdelsesomkostninger kan ikke opnå støtte.
- Projekter, der i udpræget grad kan danne presedens for tilsvarende projekter støttes i udgangspunkt ikke.
- Der kan ikke opnås støtte til projektholders/projektansøgnernes interne lønomkostninger.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

BEK nr. 742 af 30/05/2020 (Gældende). Bekendtgørelse om grøn pulje (<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2020/742>) Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget 2022-23 (2. samling); Ordninger til fremme af VE på land (<https://www.ft.dk/samling/20222/almdel/KEF/bilag/110/2659544.pdf>)

Indstilling

Administrationen indstiller at, Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender evaluering/og administrationens erfaringer fra første ansøgningsrunde samt godkender de nye administrative tilføjelser for Grøn Pulje

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Udsat

Bilag

BEK nr 742 af 30.05.2020 (Gældende).pdf

Ordninger til fremme af VE på land.pdf

Punkt 16: Ændring af Styrelsesvedtægt

00.15.00-A00-5-24

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i Byrådet for ændring i Styrelsesvedtægten, således at ansvaret for den koordinerende del af den kommunale ungeindsats (KUI) flyttes fra Børne- og Skoleudvalget til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget.

Sagsfremstilling

Udvalgene for Social og Arbejdsmarked, og Børne- og Skole har efter en evaluering af den kommunale ungeindsats (KUI) anbefalet, at der foretages en ændring af KUI's ansvarsfordelingen mellem sektorerne.

Den ændrede ansvarsfordeling medfører at KUI's leder, ungeguider og UU-vejledere fremadrettet bør tilknyttes Sektor for Arbejdsmarked, mens SSP-medarbejdere og rusmiddelkonsulenter fremadrettet bør forblive i Sektor for Børn, Unge og Familie.

Ændringen af ansvarsfordelingen medfører konkret følgende ændring i Styrelsesvedtægtens Kapitel V:

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget § 14, stk. 5:

Oprindeligt:

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens sociale indsatser til borgere mellem 18 og 67 år med særlige behov, herunder:

- ? socialpædagogisk bistand, bo- og aktivitetstilbud
- ? misbrugsbehandling
- ? forsorgshjem og krisecentre
- ? beskyttet beskæftigelse
- ? frivilligt socialt arbejde.

Ændres til:

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens sociale indsatser til borgere mellem 18 og 67 år med særlige behov, herunder:

- ? socialpædagogisk bistand, bo- og aktivitetstilbud
- ? misbrugsbehandling
- ? forsorgshjem og krisecentre
- ? beskyttet beskæftigelse
- ? frivilligt socialt arbejde
- ? den kommunale ungeindsats, herunder ungdommens uddannelsesvejledning.

Børne- og Skoleudvalget § 15, stk. 2:

Oprindeligt:

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af børne- og skoleområdet bl.a.:

- ? dagtilbud
- ? folkeskole
- ? skolefritidsordninger
- ? klubtilbud
- ? ungdomsskole
- ? den kommunale ungeindsats herunder ungdommens uddannelsesvejledning, SSP og misbrugsområdet
- ? rådgivning og hjælpeforanstaltninger for børn og unge samt børnefamilier
- ? foranstaltninger til socialt truede børn og unge
- ? sundhedspleje
- ? tandpleje

Ændres til:

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af børne- og skoleområdet bl.a.:

- ? dagtilbud
- ? folkeskole
- ? skolefritidsordninger
- ? klubtilbud
- ? ungdomsskole
- ? SSP og misbrugsområdet
- ? rådgivning og hjælpeforanstaltninger for børn og unge samt børnefamilier
- ? foranstaltninger til socialt truede børn og unge
- ? sundhedspleje
- ? tandpleje.

Organisationsændringen gennemføres med virkning fra d. 1. september 2024, således at ændringen er afsluttet inden det nye skoleår begynder.

Ændringen af ansvarsfordelingen giver anledning til en justering af Styrelsesvedtægten.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I Lov om Kommuners styrelses § 2, fremgår det, at forslag til ændringer i styrelsesvedtægten skal undergives 2 behandlinger i kommunalbestyrelsen med mindst 6 dages mellemrum.

Indstilling

Administrationen indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at styrelsesvedtægten ændres, således at ansvaret for den koordinerende del af den kommunale ungeindsats (KUI) flyttes fra Børne- og Skoleudvalget til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Indstilles godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 12. juni 2024, punkt 8:

Indstilling godkendt.

Beslutning fra Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, den 11. juni 2024, punkt 5:

Indstilling godkendt.

Behandlingsplan

Børne- og Skoleudvalget samt Social- og Arbejdsmarkedsudvalget

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet (2 behandlinger)

Bilag

Børne- og Skoleudvalget, referat den 12. juni 2024

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, referat den 11. juni 2024

Styrelsesvedtægt for Lolland Kommune, ændring i Kapitel V

Punkt 17: Fælleskommunale Principper

27.00.00-G01-19-24

Historik

Udkastet til Fælleskommunale Principper har været til behandling i fagudvalgene i maj måned. Fagudvalgenes tilbagemeldinger og erfaringer er blevet indarbejdet i den endelige udgave af Fælleskommunale Principper. Sagen forelægges for både Børn- og Skoleudvalget, samt Social- og Arbejdsmarkedsudvalget.

Sagsresumé

KKR Sjælland har på mødet den 19. juni besluttet at indstille tre fælleskommunale principper til beslutning i de 17 kommunale Byråd i region Sjælland med anbefaling om godkendelse. Social- og Arbejdsmarkedsudvalget drøfter de tre fælleskommunale med henblik på beslutning og tilbagemelding til KKR Sjælland.

Sagsfremstilling

Baggrund

I de seneste år har der været store udgiftsstigninger på det specialiserede socialområde, som har udfordret kommunerne i forhold til at sikre den rette hjælp og støtte til alle, ligesom det har vanskeliggjort kommunernes udgiftsprioriteringer på de øvrige velfærdsområder.

For at imødegå udfordringerne på det specialiserede socialområde besluttede KKR Sjælland på mødet den 26. april 2023 at iværksætte et arbejde med fokus på, at:

1. styrke det kommunale samarbejde i forhold til køb hos private leverandører og
2. styrke det kommunale og regionalt samarbejde om tilbud – f.eks. i forhold til små målgrupper.

I forlængelse heraf blev nedsat en hurtigarbejdende udviklingsgruppe bestående af formanden for styregruppen for rammeaftalen, to direktører fra henholdsvis Køge og Vordingborg kommuner samt en handicap- og psykiatrichef fra Slagelse. Udviklingsgruppen fik tildelt ansvar for en udviklings- og forandringsproces, der skal forsøge at løse kommunernes udfordringer på det specialiserede socialområde.

Siden december 2023 har udviklingsgruppen arbejdet på et ambitiøst udviklingsprogram, som har til formål at:

1. Styrke konkurrence på døgn- og botilbudsmarkedet
2. Øge kvaliteten af den borgerrettede indsats
3. Knække den stigende udgiftskurve.

Udviklingsprogrammet bygger på en hypotese om, at et styrket samarbejde mellem kommunerne og Region Sjælland er en forudsætning for at lykkes.

Som en del af Aftale om kommunernes økonomi for 2022 blev Ekspertudvalget for socialområdet (Tranæs-udvalget) nedsat. Ekspertudvalget skulle blandt andet give anbefalinger til, hvordan man kan sikre en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet. Ekspertudvalget afleverede deres arbejde primo april måned 2024 med lancering af 19 anbefalinger til kommunerne i forhold til udvikling af driften på det specialiserede socialområde.

Arbejdet i udviklingsgruppen har kørt parallelt med den afsluttede del af Ekspertudvalget for socialområdet. Udviklingsgruppen har naturligvis vurderet, om der er sammenhæng mellem udviklingsarbejdet i region Sjælland og de anbefalinger, som Ekspertudvalget har lanceret. Det er udviklingsgruppens vurdering, at der er et tydeligt sammenfald. Anbefalingerne fra Ekspertudvalget vil derfor blive inddraget i det videre arbejde i Region Sjælland, hvor det er relevant.

De tre fælleskommunale principper er udviklet på baggrund af en bred inddragelsesproces, som omfatter:

- Sagsfremstilling om rådkast til fælleskommunale principper udsendt til de 17 kommuners fagudvalg og direktioner med tilbagemelding den 8. maj 2024
- To afholdte halvdagsseminarer om rådkast til principper for direktører og chefer – henholdsvis den 15. marts og den 26. april 2024
- Et afholdt halvdagsseminar med de faglige netværk under Rammeaftale Sjælland den 3. maj 2024
- Præsentation af rådkast til principper for direktører og chefer den 9. februar 2024
- Præsentation af rådkast til principper for relevante faglige netværksgrupper under Rammeaftale Sjælland den 9. februar og den 27. februar 2024
- Præsentation af rådkast til fælleskommunale principper på møde med de kommunale myndighedsledere den 7. februar 2024
- Dialogmøder med centrale aktører – herunder Socialtilsyn Øst, LOS, OK-fonden, Selveje Danmark og Region Sjælland i perioden 4. januar- 7. maj. 2024.

Inddragelsesprocessen har udmøntet sig i et omfattende materiale med tilbagemeldinger, som udviklingsgruppen efterfølgende har revideret principperne ud fra. Det nuværende forslag til tre fælleskommunale principper afviger derfor fra det råudkast, som fx blev forelagt de kommunale fagudvalg i maj 2024.

Forslag til tre fælleskommunale principper

De tre fælleskommunale principper er:

1. Fælles om kontrakter og takster

– Vi anvender kun Standardkontrakter. De er obligatoriske.

(Formål: Styrke styringen af udgiftsudviklingen og øge gennemsigtighed i pris og vilkår)

– Vi har fokus på mindst mulig indgriben og progression i borgerens selvhjulpenhed og indgår derfor tidsbegrænsede standardkontrakter

(Formål: Styrke styringen af udgiftsudviklingen og sammenhængen mellem pris og kvalitet)

– Vi afregner alene ud fra en takstoversigt, der er baseret på et åbent og gennemsigtigt beregningsgrundlag

(Formål: Styrke styringen af pris- og udgiftsudviklingen samt markedskonkurrencen)

– Vi indberetter udgiftsstigninger i døgn- og botilbud til Socialtilsyn Øst, hvis de overstiger 5 pct. Indberetningerne drøftes i Styregruppen for Rammeaftalen to gange om året.

(Formål: Styrke Socialtilsyn Øst's tilsyn med økonomien for derved at styrke styringen af pris- og udgiftsudviklingen og sammenhængen mellem pris og kvalitet).

2. Fælles om kvalitet

– Vi anvender fælles principper og faglige begreber for sagsbehandling

(Formål: Styrke myndighed på tværs af kommuner, så de kan udøve indflydelse på såvel marked som kvalitet i den borgerrettede indsats)

– Vi afstemmer altid ledige bo- og døgntilbud i andre kommuner og i regionen før køb hos private

(Formål: Bedre udnyttelse af kommunal og regional ledig kapacitet til styrke markedskonkurrencen og kvalitet i den borgerrettede indsats)

– Vi sikrer en høj ensartet faglig kvalitet gennem et tæt samarbejde og dialog på tværs af kommunale myndigheder og leverandører

(Formål: Styrke den faglige kvalitet i den borgerrettede indsats og i opfølgningen herpå)

– Vi følger en fælles sagsproces i myndighed, så den borgerrettede indsats kan sammenlignes på tværs af leverandører

(Formål: Styrke myndighed på tværs af kommuner, så de kan udøve indflydelse på såvel marked som kvalitet i den borgerrettede indsats)

– Vi sikrer kvaliteten i de tilbud, vi driver gennem anvendelse af en fælles kvalitetsmodel

(Formål: Styrke den faglige kvalitet i såvel kommunale som i Regionens tilbud).

3. Fælles om botilbud

- Vi drøfter lukning eller ommærkning af bo- og døgntilbud tværkommunalt, før der træffes lokalpolitisk beslutning

(Formål: Styrke konkurrence på bo- og døgntilbudsmarked)

- Vi sikrer balance mellem udbud og efterspørgsel ved at gå sammen om etablering af døgn- og botilbud – fx ved brug af §60 selskaber, økonomisk underskuds-garanti eller bedre udnyttelse af eksisterende kapacitet

(Formål: Styrke konkurrence på bo- og døgntilbudsmarked)

- Vi afsøger om andre kommuner kan være med i et botilbud, før vi opretter et enkeltmandstilbud

(Formål: Styrke konkurrence på bo- og døgntilbudsmarked)

- Vi styrker samarbejdet og etablerer partnerskaber med aktører fra andre sektorer, herunder privat-offentlig (OPS, OPP), fonde og nonprofitorganisationer

(Formål: Styrke konkurrence på bo- og døgntilbudsmarked).

Alle principperne stemmer overens med Ekspertudvalgets arbejde og anbefalinger, og skal samlet medvirke til at løse udfordringerne på det specialiserede socialområdet i region Sjælland. F.eks. kan nævnes Ekspertudvalgets anbefaling vedrørende ”Nye rammer for kapacitetsstyring og etablering af botilbudspladser til borgere med særligt komplekse behov og udadreagerende adfærd”. For at imødegå monopoldannelse på botilbudsmarkedet har Udviklingsgruppen indgået en aftale med Region Sjælland om at stille ti pladser til rådighed for målgruppen med behov for de mest specialiserede indsatser (se principperne 2,2 og 3,3). Et andet eksempel er princip 1 ”Fælles om takster og kontrakter”, der har til formål at skabe gennemsigtighed i koblingen mellem indsats og pris, så der sikres viden om den konkrete indsats, der betales for. Princippet samsvarer med Ekspertudvalgets anbefaling vedrørende ”Udvikling af nyt takstsystem for socialområdet”.

Herudover ligger de tre fælleskommunale principper i god tråd med KL's delaftale med regeringen i maj 2024, hvor det fremgår, at der skal arbejdes videre med at realisere Ekspertudvalgets anbefalinger.

Juridisk grundlag for andre organiseringsformer

Udviklingsgruppen har fået udarbejdet to juridiske notater, der beskriver forskellige organiseringsformer på botilbudsområdet, herunder fælleskommunale, kommunale-regionale samt privat-offentlige samarbejder. Baggrunden herfor er at sikre et oplyst juridisk grundlag for forskellige organiseringsformer, og som et alternativ til enkeltkommuners oprettelse og drift af botilbud. Det juridiske overblik over organiseringsformer har til formål at skabe incitament til at styrke den kommunale og regionale andel af botilbud og samtidig skabe en større forpligtelse kommunerne imellem. Herudover er det intentionen at øge udbuddet af botilbud og dermed bidrage til at forstærke konkurrencebetingelser og markedsvilkår set ud fra et kommunalt perspektiv. De juridiske notater er vedlagt sagen som bilag, se ”Rammer for offentligt-privat samarbejde om botilbud” og ”Notat om organisering af botilbud”.

Den videre proces

Efter behandling af de fælleskommunale principper meldes Byrådets beslutning tilbage til KKR Sjælland.

Ved Byrådenes evt. godkendelse af de fælleskommunale principper udarbejdes en implementeringsplan, som vil blive forelagt relevante chefer og direktører på det specialiserede socialområde samt K17 og KKR Sjælland i efteråret 2024.

Bilag

- Oversigt over udviklingsprogrammets formål og de tre fælleskommunale principper.
- Notat om organisering af botilbud
- Bilag til notat om organisering af botilbud
- Rammer for offentlig-privat samarbejde om botilbud

Indstilling

Administrationen indstiller til, at Social- og Arbejdsmarkedsudvalget & Børn- og Skoleudvalget indstiller til at Byrådet:

- Godkender forslaget om de tre fælleskommunale principper for det specialiserede socialområde i region Sjælland
- Tager den videre proces til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Indstilles godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, den 13. august 2024, punkt 7:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 15. august 2024, punkt 12:

Godkendt som indstillet.

Bilag

Rammer for offentlig-privat samarbejde om botilbud

Notat om organisering af botilbud

Bilag til notat om organisering af botilbud

Oversigt over udviklingsprogrammets formål og de tre fælleskommunale principper

Punkt 18: Status på Lolland Sprogskole

54.15.40-P05-1-20

Sagsresumé

Denne sag forelægges udvalget for Social og Arbejdsmarked og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Lolland Sprogskole har bl.a. som følge af den øgede tilgang af udenlandsk arbejdskraft til Lolland Kommune herunder til byggeriet af Femern Bælt-tunnelen samt flygtninge fra Ukraine et stigende antal kursister og et heraf følgende stigende antal undervisere. Administrationen forventer derfor, at antallet af kursister vil stige i de kommende år samt, at udgifterne til driften af sprogskolen ligeledes vil stige.

Udvalgene skal derfor tage stilling til, om de kursister, der ikke er omfattet af danskuddannelsesloven eller hvor kommunen har en valgmulighed fortsat, skal modtage undervisning i sammen omfang som hidtil. Da sprogskolens undervisning er en væsentlig del af kommunens overordnede internationale strategi forelægges sagen for Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Sagsfremstilling

Administrationen fremlægger hermed den seneste status på Lolland Sprogskole:

Lolland Sprogskoles kursister består overvejende af udlændinge, der har været bosiddende i landet i mindre end 5 år og har dansk personnummer, samt grænsependlere.

Personer, der har ret til danskuddannelse, inddeles i 3 kategorier:

- I-kursister, der er omfattet af Integrationsloven
- S-kursister, der er i arbejde og som betaler et depositum for at starte til dansk.
- Kursister, som er henvist efter LAB-loven og typisk har været i Danmark i mere end 5 år.

I løbet af året er der et stort flow af kursister ind og ud af Sprogskolen, i gennemsnit visiteres 4 nye kursister pr. uge. Derfor har sprogskolen et stort fokus på at følge op på fraværende kursister således, at de bliver meldt ud og ikke blokere for nye kursister.

I juni 2024 var der i alt 370 kursister på Sprogskolen, til sammenligning var der 326 kursister året før. I juni 2024 fordelte kursisterne med 50 kursister på Danskuddannelse 1, 169 kursister på Danskuddannelse 2, 112 kursister på Danskuddannelse 3.

Derudover havde Sprogskolen 39 kursister, der ikke var omfattet af danskuddannelseslovens målgruppe f.eks. selvbetalere, udenlandske udskolingselever på den Internationale Skole, udenlandske medarbejdere i projekt International rekruttering til SOSU-området, der modtager online-undervisning, samt ukrainske unge, der modtager danskundervisning som en del af deres 10. klasses tilbud. Over det seneste år er antallet af kursister, der ikke er omfattet af danskuddannelseslovens målgruppe steget med over 50 %.

Som følge af nye hold til projektet Internationale rekruttering på SOSU-området samt specielt på grund et stigende samarbejde med den Internationale Skole og med forventer sprogskolen en yderligere stigning i antallet af kursister, der ikke er omfattet af danskuddannelseslovens målgruppe i 2. halvår af 2024.

Den store tilgang af ukrainske kursister i sommeren 2022 er aftaget; men der er fortsat en lille tilgang af nye kursister fra Ukraine. I juni 2023 var der 104 ukrainske kursister på sprogskolen og i juni 2024 er antallet 115 kursister.

Sprogskolens resultater

I 2023 var andelen af voksne flygtninge og familiesammenførte, der var omfattet af integrationsprogrammet og bestod en danskprøve 5 år efter uddannelsesstart på niveau med landsgennemsnittet på 65 %.

Sprogskolens samarbejdsaftaler

Den øget tilgang til danskuddannelserne, som sprogskolen har haft de seneste år skyldes overvejende den øgede tilgang af udenlandsk arbejdskraft til Lolland Kommune og herunder byggeriet af Femern Bælt-tunnelen, projektet International rekruttering til SOSU-området samt flygtninge fra krigen i Ukraine. Som følge heraf har Lolland Sprogskole indgået samarbejdsaftaler med:

Den Internationale Skole i Maribo:

Sprogskolen tilbyder supplerende danskundervisning til udenlandske udskolingselever. Samarbejdet betyder, at de unge på den Internationale Skole, der almindeligvis ikke vil være tilknyttet en sprogskole, får bedre muligheder for at komme videre i uddannelse eller job.

Sprogskolen afregner alene lønudgifter i forbindelse med undervisningen. Alle øvrige udgifter afholder Sprogskolen selv. Byskolens 10. klasse i samarbejde Børn, Unge og Familie samt Skole og Dagtilbud:

Sprogskolen tilbyder supplerende danskundervisning til ukrainske unge, der ikke har gennemført 9.klasse.

Undervisningen er kommet i stand efter en henvendelse fra Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU). De ukrainske unge tages ud af den ordinære undervisning i 10. klasse og modtager i stedet 10 lektioner i dansk som andetsprog om ugen. Samarbejdet betyder, at de unge i 10. klasse, der almindeligvis ikke vil være tilknyttet en sprogskole, får bedre

muligheder for at komme videre i uddannelse eller job. Sprogskolen afregner alene lønudgifter i forbindelse med undervisningen. Alle øvrige udgifter afholder Sprogskolen selv.

Femern-konsortiet FLC:

Sprogskolen tilbyder danskundervisning til FLC-medarbejdere på Femern-byggeriet. Kursisterne er S-kursister og p.t. betaler virksomheden for kursisternes depositum. Undervisningen har hidtil primært været for white colour-medarbejdere og enkelte blue colour-medarbejdere, men er i princippet tilgængeligt for alle interesserede.

Projekt International rekruttering til SOSU-området i Lolland Kommune:

Målgruppen er EU-borgere, som har en relevant baggrund indenfor SOSU-området, der gennemfører et 3-måneders online-danskhold med aftenundervisning 2 gange ugentligt, inden de flytter til Danmark og modtager intensiv undervisning 5 dage

- Hold 1 er overgået til ordinær danskuddannelse i et tæt samarbejde med Ældre og Sundhed.
- Hold 2 er overgået til ordinær danskuddannelse i et tæt samarbejde med Ældre og Sundhed.
- Hold 3 overgår til ordinær danskuddannelse efter sommerferien i tæt samarbejde med Ældre og Sundhed.
- Hold 4 modtager p.t. online-undervisning og påbegynder fysisk undervisning medio september 2024.
- Hold 5 forventes i løbet af 2025.

Sprogskolen afregner alene for lønudgifter i forbindelse med undervisningen i projekt International rekruttering. Alle øvrige udgifter inkl. udgifter til udvikling af tilbuddet, administration og opfølgning afholder sprogskolen selv.

Kontanthjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund:

Derudover anvender Jobcentret sprogskolens undervisningstilbud til kontanthjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund, der endnu ikke har de nødvendige danskundskaber til at begå sig på arbejdsmarkedet.

En sprogscole i vækst

I de kommende år forventes Lolland Sprogskole at skulle ekspandere yderligere som følge af det fortsat stigende antal udenlandske arbejdstagere på byggeriet af Femern Bælt-tunnelen og i lokale virksomheder, og derved forventes udgifterne til danskundervisningen også at stige.

Sprogskolen har et budget, hvor det er forudsat, at udgifterne skal dækkes fuldt ud af indtægterne; men i flere år oversteg udgifterne indtægterne. For at rette op på ubalancen i skolens budget indstillede Social- og Arbejdsmarkedsudvalget i august 2023, at Sprogskolen i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30. september 2023 skulle tilføres 4 mio. kr., hvilket Byrådet godkendte under behandlingen af budgetopfølgningen d. 30. november 2023.

Hvis sprogskolen fortsat skal tilbyde danskundervisning til alle de nuværende kursistgrupper og samarbejdspartnere, er det nødvendigt, at udvalget for Social og Arbejdsmarked tager stilling til, om de kursister, der ikke er omfattet af danskuddannelsesloven eller hvor kommunen har en valgmulighed fortsat, skal modtage undervisning i samme omfang som hidtil jf. nedenstående og det tilknyttede bilag om Lovgrundlag, principper og målgrupper.

Udlændinge over 18 år, der ikke længere er omfattet af danskuddannelsesloven:

- Udvalget skal beslutte, om I-kursister, der ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse.

Hvis integrationsborgernes danskundskaber ikke er tilstrækkelige efter 5 år, kan de have vanskeligt ved at finde indpas på arbejdsmarkedet. Hvis de efterfølgende ansøger om kontanthjælp, vil de være i målgruppen for at modtage et aktivt tilbud om danskundervisning på sprogskolen via Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, så deres muligheder på arbejdsmarkedet kan blive forbedrede.

Antallet af I-kursister, der ikke har påbegyndt og afsluttet danskuddannelsen inden for 5 år er p.t. meget få og økonomien kan derfor ikke estimeres.

- Udvalget skal beslutte, om S-kursister, der ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse.

Antallet af S-kursister, der ikke har påbegyndt og afsluttet danskuddannelsen inden for 5 år er p.t. meget få og økonomien kan derfor ikke estimeres.

Udlændinge under 18 år, der ikke er omfattet af danskuddannelsesloven:

- Udvalget skal beslutte, om Sprogskolens supplerende danskundervisning til udenlandske udskolings elever på den Internationale Skole i Maribo skal fortsætte som hidtil.

I skoleåret 2024-2025 består undervisningen af 4 lektioner om ugen i 38 uger. På grund af en øget tilgang af internationale elever har den Internationale Skole udtrykt ønske om muligvis at udvide samarbejdet til 6 ugentlige lektioner.

- - 4 lektioner pr. uge i 38 uger á 700 kr. = Ca. 106.000 kr.
  - 6 lektioner pr. uge i 38 uger á 700 kr. = Ca. 160.000 kr.

Udgiften til undervisningen dækkes p.t. af Sektor for Skole og Dagtilbud (Den Internationale Skole). Derudover er omfanget af den supplerende undervisning formentlig for lille til, at den Internationale Skole vil kunne tiltrække en lærer i dansk som andetsprog.

- Udvalget skal beslutte, om der er elever nok til at oprette et særligt hold i dansk som andetsprog i regi af Ungdomsskolen som erstatning for Sprogskolens supplerende danskundervisning til ca. 10 ukrainske unge i 10. klasse på Nakskov Byskole. (Bemærk: Skal også behandles i Børne- og Skoleudvalget)

I skoleåret 2024-2025 består undervisningen af 10 lektioner om ugen i 38 uger.

- - 10 lektioner pr. uge i 38 uger á 700 kr. = Ca. 266.000 kr.

Udgiften til undervisningen forventes dækket via Børne- og Skoleudvalgets budget. Derudover er omfanget af den supplerende undervisning formentlig for lille til, at Ungdomsskolen vil kunne tiltrække en lærer i dansk som andetsprog.

- Udvalget kan vælge at tilbyde under 18-årige, uledsagede flygtninge danskuddannelse som en del af selvforsørgelses- og hjemrejse- eller introduktionsprogrammet under forudsætning af, at Kommunalbestyrelsen har truffet en beslutning om, at den enkelte unge omfattes af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet og der er indgået en aftale med den enkelte unge herom, inden det fyldte 18 år.

Antallet af uledsagede flygtninge under 18 år er meget få og økonomien kan derfor ikke estimeres.

Indstilling

Administrationen indstiller,

1. at Udvalget tager status på Lolland Sprogskole til efterretning.
2. at Udvalget tager stilling til, om de kursister, der ikke er omfattet af danskuddannelsesloven eller hvor kommunen har en valgmulighed, fortsat skal modtage undervisning i sammen omfang som hidtil.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster

Udvalgets indstilling godkendt. ØEU henstiller til, at der udarbejdes en samlet international strategi.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, den 13. august 2024, punkt 2:

Status taget til efterretning. Udvalget besluttede, at kursister, der ikke er omfattet af danskuddannelsesloven eller hvor kommunen har en valgmulighed, fortsat skal modtage undervisning som hidtil.

Behandlingsplan

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget

Bilag

Befolkningssammensætning og udenlandske tilflyttere

Lovgrundlag, principper og målgrupper

Punkt 19: Mødeplan 2025 - Økonomi- og Erhvervsudvalget

00.22.02-A00-1-24

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget. Udvalget skal træffe beslutning om mødeplanen for udvalgets møder i 2025.

Sagsfremstilling

Forslaget til udvalgets møder er fortrinsvis lagt 2. sidste torsdag i måneden kl. 9.00. Der afholdes to møder i oktober, hvor mødet den 2. oktober fortrinsvis er til behandling af budget 2026.

Det foreslås, at møderne afholdes på Jernbanegade 7.

Mødeplanen 2024 er vedlagt som bilag.

Indstilling

Administrationen indstiller mødeplanen godkendt.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Det undersøges, om møder i ØEU i maj og juni kan afholdes om eftermiddagen. Endelig mødeplan godkendes på næste møde.

Bilag

Mødeplan 2025 byrådet og de stående udvalg

Punkt 20: Åben orientering

00.01.00-G01-11-23

Sagsfremstilling

Åben orientering til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde den 22. august 2024.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave
Intet

Punkt 21: Lukket: Lukket orientering

00.01.00-G01-11-23

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Taget til efterretning.

Punkt 22: Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 12. august 2024 - lukket orientering

00.22.00-I00-2-23

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Taget til efterretning.

Punkt 23: Lukket: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-11-23

Fraværende: Steffen Rasmussen, Lasse Falster, Vibeke Grave

Godkendt.